

گلدردی مریم‌ویلا

« قانع »

چاپی دووهم

سارپه‌رشتی له چاپدانه‌وی
وریاقانع

۱۹۷۰ ی زاینسی

چاپخانه‌ی رایه‌پربین - هه‌یماانی - شەرقای کادو - تەلەفون ۴۰۹

گودلہ می مر مریلا

بہندی یہ کہم لہ دیوانی خوالی خوشبو قانع

چاپی دووہم

سہرپہرشتی لہ چاپداندہوی
وریاقانع

۱۹۷۰ ی زاینسی

لہ سہر ٹہرکی (ٹہبو بہ کر ٹہمد سولہیی) چاپ کراود

پانچانی رایہ پین - ہیمان - شرفای کاوہ - نہ لہ فون ۷۰۹

وینہ کہم ھل بگرہ کورده ، با بیی بو یادگار
با بمینی یادگارم ، پاشی خوم بو روژگار

کورده ئەم سەر مە سەریکە ! پەرر ئە سەودای نیشتمان
چاوە کانم بو کزی کوردانە ئەشکی دیتە خوار

ئەم دەمەم ھەر ئەو دەمەس ، ھاواری ھوزم پی ئە کرد
گویم ھەر ئەو دوو گوی یە یە ، ئەی بیست سەدای گریان و زار

دەستە کانم ھەر بە ئاھو نالەوہ ئەمدان لە یەك
گە لە تەپلی سەرمەدانو ، گاهی سینە ی پرر جە خار

پەنجە کہم ئەو پەنجە یە ، کاتی کہ پینوسی ئە گرت
شیعری کوردی پی ئەنوسی ، ھەر لە یەك ھەر تا ھەزار

دل هر نهو ده نکاله گوشته سس دائما پرر بوله زون
جهر گه کم چه شنی که باب به بو کزی کوردی هه ژار

لاقه کانم هه لگری لاشه ی زه بونو و پرر خه مم
یا به شوین نانا نه روی ، یا له ده سس دوژمن فیرار

قانعاً ئەم دەردی سه ریه هه ر به ته نها تو نه بو
ئیشی هه روا داخو ده رده چه رخی کونی روزگار

پیشکشه بو :-

- هه موو کوردیکی نه دهب دوست . .

- نه وانهی یادی نه شاعره هه ژاره نه که نه وه .

وریاقانع

پيشه‌کي

له بهر تهوه‌ي له ديوانه شيعري په کاني تري خوالی خوشبو قانعا
ميژووي به سهرهاتو ژياني نوسراوه ، به پويستمان نه زانسي که
ديسان له چاپکردنهوه‌ي هم بهندهدا به دريژي له سهری بروين . .
ته نيا ته لين قانع ناوي محمدهو کوري شيخ عبدالقادي دولاشي
مهریوانه ، له سالي ۱۸۹۸ ي زاینی له دی (ريشين) « ۱ » له بناری
شاره زور هاتوته دنياوهو له ۱۹۶۵ دا له دی (لهنگه دی) له شلیر
کوچی دواپی کردوو . . گه لیک به رهه می چاپ نه کراوی له پاشس
به جیماوه . . چاپی په که می هم دیوانه‌ي له سهر ته رکي مه عاریف
په روهر ماموستا (علاءالدین سجادی) چاپکرا چاپی دووهه می کاک
« ته بو به کر سهد احمد سوله‌ي » ته رکه که ی گرت ته ته ستوی خوی
چونکه ئیمه خومان له بهر ده سکورتی توانای هم خزمه ته گوره په مان
نیه . . ئیمه به وپه رری دلسوزی په وه پیشکه ش به خوینده وارانی
ته که یینو داوامان ته وه په که خوینده وار ه کانی شمان ریزی
خوی پی به خشن . .

سلیمانی

وریسا قانع

۱۹۷۰ زاینسی

« ۱ » - هرچند له ديوانه کاني تريا وا نوسراوه که له دی
(که ولوس) له دایک بووه به لام ته وه بو مه به ستيکی تايه تی بووه .

خوا په رستی

وهره باوهر بکه کورده ! خوايه خالقی دانا
به ته نها لفظی (کاف و نون) جیمی ماسیوای دانا
ئه و دنده ره حمتی زوره ، گوناھی وه حشی مئحوو کرد
ئه وه دنده خاوه نی قه هره ، که دینی سه ند له به رسیسا
له سفره ی نعمه تی تیرن ، تیورو ، جنی و ، ئنسان
له خه تی ئه مری دهر ناچن سه ماوو . هه ورو ، خاگر ، با
نمونه ی شیده تی قه هری خوايه ئاگری دوزه خ !
نیشانه ی لطفی به زدانه به هه شتو که و شه ری ئه علا .
که مه یلی بی به بت تاشس ئه دا کور مثلی ئیبراهیم
وه یا « کور نوح » به بی دینی ئه خاته غه رقی نه جینا !
له بیم و ده هسه تی خوايه که ئاو ساتی سکوت ناکات
به بی ئه ستون هه لی داوه له سه رمان گونبه دی خضرا
وه یا تو عاقلی و لازم به وه عظو ته رییه ت ناکه ی
به عه قلی خوت ته ماشاکه له صنعی ره بی ، بی هه متا
ئه گهر خو دل ره قی و باوهر به شعری قانعی ناکه ی
له بهر ته سکینی قلبی خوت برو پرسس که له لای مه لا

درودی پیغه مبه ر

سوره تی « وه اللیله » باسی زولفی شاهه نشا ئه کا
صاد جلوه ی چاوی کالی هه زره تی والا ئه کا
دهستی من داوینی تو ، یا هه زره تی « خیر البشر »
من ! سه کی ئه و مه که مه یلی سوره تی « طه » ئه کا

بو نيشانهى عيزه تى ياسين به بانگى بهرز ئه لى
 باسى ميىراجى شه ريفى « الذى اسرى » ئه كا
 بى ته ماشا كه له ده شتى عزه تا بو قىربى حهق
 كهى ته ليفون ياخوته لسز كارى وا خيائه كا
 چاو له قونجاني له خاك و گه بى يه عرشى باره گا
 دهك فيداى نالى بوراقت بم كه كارى وا ئه كا
 مهزى خهرقى عاده ته شناهم كه چو بو لامه كان !
 وهر نه هه رلا مه يلى خوى بى ، ديده نى ئه علا ئه كا
 غه يره مه حصوره عه زيزم ، باسى ميىراجى ره سول
 گه ر ئه ره ستو بى به يانى وه صفى كا بيجا ئه كا
 قانعى ئوميدى ره حمى توى نه بى بى توشه يه
 روژى مه حشه ر ، روو له لطفى حه زره تى له ولا ئه كا

پهروشى دل

ئهى كوردى سه را سيمه له هه ر ژورو له خوارا
 وهى سه ر كزو ئاشفته له ديهاتو له شارا
 من چون نه گريم هينده كزو خووارو زه ليلى
 سه رتا به قه دهم غه رقى له ناو توزو غوبارا
 ئهى كومه لى كوردانى هونه ر وه ر چه عه جايه ب !
 بى ره ونه قن ئه مرو له هه مو سوچو كه نارا
 كوستانى وه تنه ن خوينه برا ئه مرو شتاوى
 پاره جگه رى كورده گولالهى له به هارا
 كوا غيره تى مهردانه نه بو كاكي عه شايه ر ؟
 كوا جور ئه تى شيرانه له ناو چيخو ده وارا ؟

زور عهيه له بو لاوى وهتن بهرگى « چويتلى »
يگانه له گهل « خوشكى » له سهر خوى له حسارا
(قانع) بهسه ئهمشینه بهتهنهاوو بهبى كهسس
خو كرده ، نه خوا كرده ، كه ههر كورده له تارا !! !

« نى ههلكيش له گهل خواجه حافظ »

ئه گهر شهو بيته سهر جيگهم كهوا تاقيه كراسس غارا
(به خال هندوشس بخشيم سمرقندو بخارارا)
وتم پى كوى به دل تويه ؟ به عيشوه پى كهنى و فهرموى :
(كنار اب ركن ابادو گل گشت مصلى را)
سهرو زلفو بروو چاووخهتو خالوله بى له علت
(چنان برداندر صبر از دل كه ترکان خوان يغمارا)
نه تهنها من له رهزى تاقي ميحرابى بروت ناگهم !
(كه كس نگشودو نگشايد به حكمت اين معمارا)
سهلامم كرد له يارى خوم ووتى : هه « ناعليك » تهبله
(جواب تلخ مى زيبد لب لعل شكر خارا)
كه حوسنى يوسفم بينى سهعاتهن بوم موحهقهق بو
(كه عشق از پرده عصمت بيرون ارد زليخارا)
به مثلى شهكرو چابى يهك صفايان لى نهينراوه
(جوانان سعادت مند پند پير دانارا)
رهواجى دهفترت قانع ئه بى مونكر چلون بى با
(كه بر نظم تو افشاند فلك عقد ثريارا)

★★★

« دوو باره تی هه لکیش »

تا کو ئیسته یازی من بوو روی به ناحق وهر گهران
(چیت یاران طریقت بعد از این تدیر ما)
واعظا ئه مرو له بهر چی ؟ مه نعی مهی نوشیم ئه کهی
(روبسوی خانه خمار دارد پیر ما)
شیتی عه شقم گهر به زلفی مشکبوی قه یدم بکا
(عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما)
ئهی سه نهم ! سه رتا به پا توماری دهر سم مه دخی توس
(زین سبب جز لطف خوبی نیست در تفسیر ما)
ئاهی سه ردم تیرو ، چه وتی قامه تم هه ر وهك که وان . .
(ره حم کن بر جان خود ، پر هیز کن از تیر ما)
ئهی ره قیب بوچی به هانه ی بی وصالیم تو بیی ؟
(کین چنین رفته است از روز ازل تقدیر ما)
بوچی بی ره حسی عه زیزم خوت پیاریزه له جوشس
(اه اتشس بار سوزد ناله شبگیر ما)
بعد از این قانع له شور بی مهی ده می غافل نیه
(چون خراباتی شون یار طریقت پیر ما)

« شیوه نی نیشتمان »

هه وری به ختی کورد سانه شیوه نو گریار ئه کا
نال ه نالی بی که سانه جه رگ و دل بریان ئه کا
دهنگی قیز و هوری خه لقه دیت له ژیر چه رخی ره مان
ئاهی مه زگومانسی برسی عالهمی ویران ئه کا

دوکەلی قرچەیی دەرونی بی جل و بەرگ و ژیان
 بو بە هەورو وا بە سەر کیوانەووە سەیان ئەکا
 هیندە جاری بوو لە چاوی کوردسەن فرمیسکی خەم
 بی تەماشاکە هەزاران تانجەر و سیروان ئەکا
 بو حەلالە مالی من ، یا بوچی فەرزە کوشتنم
 دەک خەجالەت بی دروزن چون وەها پیلان ئەکا
 کەس نەلی لافاوی ئاوە ئاوی سوری شیوە سور
 حوینی ئالی بەندی جەرگە شەوینی بابان ئەکا
 (قنعی) فیکری بەجاری سەرف ئەکا بو هوزە کە
 نەک وەکو (یارو) خەیاڵی سەرفی چا و قلیان ئەکا

هونراوەی کاتی گەنجی

خوا رەحمی بە حالم کە ی لە دەسس ئەو شوخە بی پەروا
 کە سولحی ناگری بو من ، بە دوو سەد مەحکەمە ی کوبرا
 ئەو وەندە وەحش و سەر مەستە بە سەر سەد لاشە ی کوژراو
 وەکو ئاهوی بە دەست هاتو بە خەمزە و نازەووە ئەروا
 سەبەینی روژی میزانە دیارە قاتلم کی یە !
 لە نالی کەوشی تی فکرن کە ئەمرو پی ی بە دلما نا
 ئەوا دوو بارە قوربانە لە بو کوشتاری عوشتاقی
 هەزاران تیری برژانگی لە ناو قەوسی بروی دانا
 ئەجەل تو بکوژەو گوریش دە با زوو ریزە ریزەم کا
 کە بەلکو بم بە خاشاکی بەری درگانه کە ی لە یلا
 تەماشای رومەتی تو کەم ئەخوینم سفورەتی والشس
 بە یادی زولفی پر چیت لە (وانیلی ادا یخشی)

به بی سودر نه تیجه (قانعا) وهك نهی نه نالینی
له گور ههر گیز نه بینراوه وه فا بو بولبلی شهیدا

((دلی کونه))

دلی کونه خه یالی وایه دهردی تازه پهیدا نه کا
به پشتی کومه وه عه قلی گوزشتهی کون ریسوا نه کا
به پیری فیر پلاو خواردن نه بم دهسس بو دهمم نابهم
خه یالی خاوه چون کوتر هه وای نه خچیری عه نقا کا
له کیوی بیستونی عه شقه دا فهر هادی بهد به ختم
وه له و شیرینه کم مهیلی دلی په رویی کسرا نه کا
به سه رهاتم ود کو مه جنونه نه ماما عه شقی پیر ئاموز
به دیانی که وتوو عاشق له جیاتی عشق بیجا کا
بناغهی زهدی تیک دام ووتی من گهر مه سیحیش بم
کریدارم نه بی مهیلی ته جه لای نوری عیسا کا
دهسم برد سوخمه کهی لابه م ته ماشای باخی سینهی کم
ووتی نهی بی نه دهب عاصی له جه نهت چون ته ماشا کا ؟

نه زانی یار بی مهیله رده بی بهد گوهر په هی پهی
خه یالی وایه نه ربابی مهی و مه یخواره ریسوا کا
نه گهر (قانع) له لافی عشقه دا که للهی به جوششس بی
هزار مه جنون و سنعاتیش به زهوقی شیعی شهیدا کا

((دهردی سهر))

سهرم دهردی سهری توشس بو که دوی روانیم به دولبهردا
دلم سه هوی گرانی کرد که خوی بهر شیپی خه نجهردا

به عقلی خوم قیاسی چاوی نهو شوخهم به نهختەر کرد
 به عیشوه چاوی بهرزو کرد هزار جونیس به نهختەر دا
 مهلای بی شورو بی زهوقیش به عزمی پهندی بومن هات
 که یاری دی له من بهدتر دلی بهر نوکی نهشتهر دا
 و وتم بلبل به دینی خوت گولت پی چاکه یا کولمی ؟
 به بانگی ئاشکرا بلبل دوو سهد تهعنه‌ی له شهس په‌رر دا
 سوئالم کرد که بوچ چه‌رخنی فه‌له‌ک وا شیتو شه‌یدایه ؟
 ووتی من تیری برژانگم له جه‌رگی بورجی نه‌خزه‌ردا
 به شمشیری بروی جه‌رگی له‌تو پت کردم و فه‌رموی
 هه‌تا قه‌وسی بروی من بی چه‌ئیشته هه‌س له مینه‌ردا ؟
 به چاوی بی غه‌ره‌ز کاکه ته‌ماشای شیمیری (قانع) که
 هه‌موی وه‌ک له‌عله تیکهل بن له گهل ملیونکی گه‌وه‌ردا

ئەم خاکی مەریوانە وه‌کو جه‌نه‌تی خه‌ضرا
 پریه له مه‌له‌ک په‌عنی خه‌جی و فاتم و عوزرا
 ئەم خاکی مەریوانە وه‌کو خه‌ندی به‌رینه
 ئەم خاکی مەریوانە وه‌کو عه‌رشی موعه‌للا
 ئەم خاکی مەریوانە برا گه‌ردی سه‌فایه
 ئەم خاکی مەریوانە وه‌کو زروه‌ی ئەعلا
 ئاو ساردو هه‌وا سوک و فه‌رح به‌خشی و عه‌تردار
 بو خوشش تره‌درکی له دوو سهد نه‌رگی شه‌هلا
 ییوانی هه‌موو ژیره‌ و ژنانی هه‌موو عاقل
 پیرانی هه‌موو ره‌ندو منالی هه‌موو دانا

مهستانه سيفهت سهف نه به سن گه وره كچانی
 زيننده ترن كاكه له سهه تاوسي زيبي
 يا خود به مهسهل كه بكي دوري جيلوه فروشن
 بي باك له هه ته عنه وه كو داكي مه سيحا
 گولزاره هه موو دهشتو دهرو شه به ته ناوي
 گويا تو نه لي زه مزه مه يا كه وسه ري نه علا
 كاني كه ره مو مه خزه ني نه سراري سهه داقهت
 يا وهك سهه دهفي پرر له دوررو دانه يي به كتنا
 بو زامي خه فهت مه ره مه سهه يراني مه ريوان
 پرريه له وه تن خواه وه كو قانع ي دانا

«چاوي مهستي»

هو له عه شقي چاوي مهستي هه ز له هه ر په روين نه كا
 دهه به يادي ليوي زه وق ي تالي خوي شيرين نه كا
 من به بي نوم يدي وه سلي بيستونه مه سه كه نم
 نهو به بي په روي زوشيرو نازشي شيرين نه كا
 داغمه ي ده ردي فيراقت شينه بويه شين نه كه م
 بورده باري باري ميحنهت شين نه كا چون شين نه كا ؟
 بولبلي گولزاري كولمي تو كه روه ي عاشقه
 كه ي خه يالي ژاژو په رر ، يا سوسه نو نه سرين نه كا ؟
 چيني زولفي خاوي چين چينت بخه يته گه ردني
 كه ب به له علي ناوو دارو تف له چي چين نه كا
 تو كه قه سري جه نه ته رووت فه رموو سا بو رووت ي روون
 (ادخلوها قانع ين) نه گريجه كه م په ررين نه كا

گهر ره قیب مه نمم بکا بو گبان فدایی قاسدت
روستهمی مه یدانی عه شقت چون به گوی ی گور گین نه کا
نه ی شهه نشاهی سه ریرو تهختی هر حوسن و جه مال
حه یفه بو تو حاکی چاوت دلم غه مگین نه کا
هاتفی دوینی وونی (طوبی لك) یا « قانعی »
تو شه هیدی یاری واعظ سه هوه کا تهلقین نه کا

((نهی وهتهن))

نه ی وهتهن دهر دت له دلما زامی سه د خه نجهر نه کا
بو برینی جهرگی لهت لهت ئیشی سه د نه شتهر نه کا
چون به قوربانت نه بم بو مه نزه روی پرر قیمة تت
درک و دالت تف له لاله و سوسه ن و عه نهر نه کا
گهر میانست دهک نه نالی بو ههوا شیرینه کی
قامه تی گه وره کچانی گه پ به نه یشه گهر ، نه کا
دوو شه تان و قه لبه زی به فراوی شاخ و داخه کهت
بی درو وه لالا له ئاوی زه مزه م و کهوسه ر نه کا
نه ی وهتهن خاکت به حورری دهس کهری بو تاجی سه ر
تازه کی مه یلو خه یالی تاج یا نه سه ر نه کا
نه ی وهتهن داخی گرانم نه و کهسه ی وا توی فروشت
دیفه تی ریشی نه دهی ، عه یهن له جادوو گهر نه کا
نه ی وهتهن نانت حه رامه بو نه وهی روزی مه صاف
کو له ته یاره و بریقه ی نیزه وو په یکه ر نه کا
نه ی وهتهن یاخوا بژی بو ئیفته خاری (قانعی)
« قانعیش » یاخوا بژی چون سنه تی گه وهه ، نه کا

((گله یی له چهرخ))

سهیری چهرخی چهرخه کونه چون به نا راستی گهرا؟
رهحم قهت ناکا به مفلسس ، شهرم قهت ناکا له شا
نیمچه سورری دا له سهر مهیلی مهلا مفتی ههزار
لای به لای شیخی تهریقته کردهوه بو به ههرا
ئیسته کوش واهاته سهربازاری قووهی کارهبا
زیگری زاهد تیکه له باسینهما باسی نهما
روو له لوقمانی زهمانه وهرگیری ئهیکا به کهر
کلکی کهر بهرزو بکا ئهیکا به لووتی ئارد به با
کهوته سهر باری غهزه ب چهن پادشای کرد به ههتیو
هاته سهر باری کهرم چهن هیچو پوچی کرد به شا
گیژه لوکهو گهرده لولی دا به سهر قاجاریا
کهوکه بی سهه ناسری هاویشه ناو گیری فهنا
بو برووزی جهره هری ریوی ئهفهوتینی پلنگ
پشتی شیری کرد به جیگهی نیشتنی دیله به با
هینده عه کسو و دون په رسته بو نه بونی (قانسی)
ریشه کیشی کرد به جاری ده بده بهی شیری خوا

((قوربانی))

قوربانی ئهم خاکه یه ئهم روحه له بهرما
سوزی دلی پرر دهرده که خولیایه له سهرما
ئامادهی مهیدانم و ئهم بهرگه که پوشیم
کهنه نهوهک چاکهتو پاتسولگه له بهرما

كورد كورده هه موو فيكري دلم روژي سكونهت
 كورد كورده هه موو ويردي زوانم له سه فهر ما
 هيندهم به كزي ديوه له نه شرافسي ولايهت
 خه وفم نيه نه سلا له دوو سه د گيژي خه تهر ما
 من هات كه سه في عه سكري كوردانه نه بينم
 خيري نيه نه سلا له هه موو نوري به سه رما
 بو دفعي عه دو نامه وي شمشيرو كلاو خود
 دوژمن به خوا غه رقه له خويناوي جگه رما
 من هيچم كه لي نايي مه گه ر هه ر وه كو (قانع)
 شيوهن بكه م و ليتهي نه م خا كه به سه رما
((هه ناسه م))

هه ناسه م هينده مه غروره له با ره شس مه رحه با ناكا
 به غه يري دل كه مه سكن يه خه يالي ماسوا ناكا
 نه زاني چاوي تو دايم له خويني دل منا مه سته
 به بيماري نه مينيتو پزيشك هه رگيز دهوا ناكا
 هه نا ثابت نيه ره نكي وه فا هه ر خوين دل زاني
 له په نجهي دولبه رم برروانه قهت مه يلي هه نا ناكا
 نه وه ند تينوم به ليوي تو به شيريش گه ر له تو كوت بم
 ته سه للامه به ئاوي تيغو روحم هه لوه لا ناكا
 به فاره تخانه كه ي قه لبم به قووه ي جازبه ي نه بروت
 له ليفون خانه يه لازم به قووه ي كاره با ناكا
 نه گه ر حوسنت به عامي بي مينيش وا شيتو شهيدا نيم
 به شوعله ي روژ په روانه سه ما هه ر وهك چرا ناكا

نه گر (قانع) به نومیدی وصال بی چ بی سوده
له گولزاری که واکب کهس گولاوی پرر بهها ناکا

« گول »

گول که مه یلی دولبهری بی مشتیری پیدائنه کا
دل که کهوته عشق بازی زاهدی ریسوا نه کا
ماله کهم دار الجنونه ، خسته خانهم بو ئه بن ؟
عشق دهر دیکه که دوو سهد سهر ته ییب شه پیدائنه کا
بم کرری چهرخی زه مانه گهر له خهم سه هوی زله
بو مه تاعی بی بهها کهی مامه له و سه ودا نه کا
بویه عوریان نا گهریم دامین نه گهر پرر بی له خوین
ره نگی ئالو والی لیوی دولبهرم پیدائنه کا
ناویرم هر گیز خه یالی لیوی تو بگرم له دل
چون وتارت هینده تاله دل ته و او ریسوا نه کا
گهر ته ماشای جی دهی تیغی بروی خوی کا له دل
عاشقی نه بروی نه بی هر خوبه حو هه یجا نه کا
(قانع) چون کهوته فکری دل بهری کوشتی به خهم
کوشته ی یاره له گورا دهردی دل ئینشا نه کا

« دلی ماتهم »

بویه دل دایم لیبسی ماتهمی واله بهرا
خانه خوی به ناروا دو کهل له مالی بی دهر
گهر سهرم دایم له ریت نه وسا خه لاسی موده عیم
کی به ده عواچی له گهل لاشه ی گوژاری بی بهرا

قهت خهفت ناخوم به لومه‌ی دوزمن و تانه‌ی ره‌قیب
 میوه رن‌کهی به‌رد نه‌خا هر‌گیز به‌داری بسی به‌را
 زه‌وقی دل مه‌تلوفی تاله‌هینده تالی چه‌شتوو
 نایینی له‌زعت له وه‌صلی شه‌هد ، یا خود شه‌که‌را
 خوم په‌نای چالاکی عشقم خست له ده‌س هیجرانی یار
 له‌م مقامما کوشته که‌متر واه‌ده‌ر تا سه‌نگه‌را
 تا فواره‌ی زوخی جه‌رگم قرمه‌کاته‌هوزی دل
 نانوارم جاری تر هر‌گیز به‌هوزی که‌وثره‌را
 زوه‌دی (قانع) بو به‌جی هینانی نه‌مری حق‌نیه
 بوته‌سه‌لای دوری نه‌بروی یاره‌واه‌مینبه‌را

(نه‌لی)

تو نه‌لی‌ی پاشکه‌وتوی نه‌ی کورده‌کهی نا کامیاب
 قهت به‌سوکی تی مه‌فکری مال ویرانه‌ی دل خراب
 تا کو من بووم روسته‌مم بو روژی همله‌و که‌شمه‌کشس
 سه‌ر کزی گورزی گرانی بولون هزار نه‌فراسیاب
 نه‌و مقام و نه‌زمه من بووم کی له‌شه‌ئی هه‌ل نه‌سا ؟
 هه‌ر له‌نوح و ده‌س به‌ده‌س تا هاته‌ده‌وره‌ی ئینقلاب
 ماجه‌رای کاوهم به‌یان که‌م به‌ردی ره‌ق نه‌تویه‌وه
 چی به‌سه‌ر خاکی عجه‌م هینا له‌شورو اضطراب
 یا (که‌ریم خان) م‌چلون بو من نه‌لیم تو خوت بسی !
 چون له‌خاکی فارسه‌کانا که‌وته‌سه‌ر قه‌هرو عیتاب
 یه‌زدی جوردم یه‌زدی کوردانه‌نه‌بی چون ون بسی
 کی هه‌تاوی بو نه‌شاریتو له‌ژیر په‌رده‌ی نیتاب

(قانعا) باسی له حالی گیوو گو درزم بکه
تا له داخا دل به جاری نه بوه ته لوبلهی که باب

(تی هه لکیش)

له عیشا وهخته بو جان یتنه سه ر لسه
(که امه ناگهان دلدارم امشب)

له فویژی شیوه وه من شیتو شه ییdam
(بحمدالله نکو کردارم امشب)

به راتی چند ساله م ئاره زوم بو
(رسید از طالع بیدارم امشب)

وه کو من کی ئه بی موحتاجی حوسنت ؟
(زکات حسن ده حق دارم امشب)

درمختی ئاره زوم وا پرر سه مه ر بوو
(ز بخت خویش بر خوردارم امشب)

ئه ترسم (قانعی) ئاگریکی تی چی
(از این شور که در سردارم امشب)

« ئارده لانی »

لازمه شهرج و به یانی کومه لی عالی جه ناب
خانه دانی ئارده لانی خاوه نی تیغو ته ناب

باسی بابا ئارده لانت بو بلیم چون زاتی تو
ساکنی گول عه نه رو به ک حاکمیکه کامیاب

تایه فهی گورانه ئه سلی خه لکی خاکی شاره زور
پایته ختی شاری زه لمه شاهیدی قه ولم کتاب

یادگاری پاشی خوی ناوی کلوله بی درو
پاشی نهو ئەلیاسرو خضرو بابلوی خاوهن عیتاب
مندریك و دوو حهسهن خضریکی تر ، ئەلیاس دوو
مستەفا ، خانو ، عزیزو ، ئەحمەدی عاشق روباب
ئینقرازی ئارده‌لانی هیچ نه‌بو ئیلا غرور
قه‌هری هیچو پوچی زورو کبری بی حدو حساب
(قانعا) باسی له وه‌صفی کورده‌کانی تالشی
بینه پیشو تا بزائن چاک بوون یا خو خراب ؟

« زولفت »

زولفت وه‌کو مارو سه‌ری زولفت چیزی عه‌قرب
په‌رچهم وه‌کو سالداتی عروسن به‌موره‌تەب
ساقی وه‌ره‌ ئەمرو به‌فیدای چاوی خومارت
بوم تیکه‌قه‌ده‌ح له‌ب زه‌ری گولناری له‌با له‌ب
برژاسگی له‌سه‌ر سه‌فحه‌بی دل نوکی قه‌لام بوو
زوخواوی دلی پرر شه‌هرم چه‌شن موره‌که‌ب
غائب نه‌بوی ئەهی دوست له‌دلما به‌ده‌قیقه
گه‌ر چی به‌ئەمه‌ل جازی نه‌بو بم به‌موخاتەب
بو به‌زمی سه‌فای مه‌یکه‌ده‌که‌ی عاشقی رووی تو
خوینی جگه‌رم بو مه‌ی و ، دل ئالەتی مه‌شرب
ته‌خمین که‌ری ئەم چه‌رخه‌وتی : چاوی هه‌سیره‌س
غهرقی عه‌ره‌قی خه‌جله‌تی خوی ماوه‌تو که‌وکه‌ب
بروانه‌چلون (قانعی) به‌دبه‌خت ، به‌بی‌سود
هه‌ر له‌حظه‌ئەکا ته‌جروبه‌بی یاری موجه‌رب

« دل پاکی »

مهمنهده ههيه نهما به هونهر عهقله مقامات
شيخي ههيه لکن به عيباداته کهرامات
دل پاکی له گهل هم وهتنت لازمه کورده
حوبی وهتنت روکنه ، له ئهرکاني عيبادات
بوسوودی وهتن خزمهتي خهلقی وهتنت که
(حب الوطني) توشهيه بو روژی مهجازات
ئهم نهمره له سه رکوللی کهسی لازمه نهما
هیندی به بهدهن هیندی به پول هیندی خهيات
بو ئيشی وهتن دهولهتي خوت سهرفی وهتن که
کهی نهقی ئهبي عیلمی مهلا قمت به سوئالات ؟
زهحمت نيه لای ئههلی ئهدهب زهحمهتي ميلهت
کهی تاله له بو دهفمی ئهلام جبی دهواجات
ئوستادی غهزل حهيفه ئهگر غهیری ئهديی
دهفتهر بگری جهم بيهستی شيعرو غهزهليات
(قانع) که تو بو داکی وهتنتا خزمهتي ناکی
راستوبه برو ، مزگوتو دهس کهبه مناجات

[وهسیت بو خهنجهر]

ئهگر خهنجهر به خهنجهر پاره پارهت کهن له سهر دهعوات
نهلی ئوف ههر بلی ئوخهی کهوا ئاواته کهم پیک هات
گه رهکنه وارسی من بی حهياتی جاويدانیت بی
حهياتی جاويدی روله به چاکی بوت بکهم ئيسپات
لهری خاکی وهتن کوژرای شهیدی فی سبیل الله
شهیدیش زیندووه دابم به نهصی زاهری ئايات

له کاسبی کاسبی شیخ به ، له صنعت دا وه کو غریبی

به گوفتو گو کوری شاری به زه حمن وه کوری دیهات

نه نه قلمی هونهر مهندي له ملکي نوکته دوزیما

یه کیکتان جیگه دارم بی که زوتر دهس به مه تلب کات

(نهی کورده ! . .)

نهی کورده ده با بهس بی نیترباری ره زالت

حاصل که له نهم عومری خساراته نه دامت

گوی شل مه گره بو وتهی پوچو سه فاهت

نهی سه به سه تاکهی له سهرت ماوه جه هالت

چاو ههل برره نهختی به سه رهفتاری قه باحمت

سه د داخو دوو سه د ده رده که وا عومرت به باده

تو سه کزو داماوو هه مو دوژمنت شاده

هم سوده خصوصیتیه که بی سوده ده لاده

حایوانی نه گهر جی لوهری خوشت مراده

یا گهر به شهری پیره سه فی عیلمو درایهت

بروانه له نه وراقی هه موو عیلمو شهریمهت

تی کوشی له بو که شفی هه موو به حری حقیقت

نوقصانی نه بی چی بی برا ؟ عیلمی ته ییمهت !

کهی کوفره نه گهر فیری بی سنعتو و حکمهت ؟

کهی مهنه له تو هه ردوو به ئاثارو به ئایهت ؟

پیاوی نه نوی دائیمی هه زیکری خوا نه کا

روژ روژو قورئانو به شه بانگ و سه لار نه کا

باوهرر مکه قهت نانی به نهم جوره په یا کا

بايع نيه خالق كه رزق ييع و شراكا
 ئاسانه بيارى به دوعا نه بووه به عادهت
 ناسراوى ولاتانم و چاك دياره كه من چيم
 بى سودو به بى كه لكه وه كو توكلى دار ييم
 چون بى هونهرم موده تي ئه يام به برسيم
 ته عقيبى غه رز ناكه م و دوژمن به كه سى نيم
 نادانه نه قيزه ي ئه وى دانا به ئيشارهت
 ئه ي كورده هه موو شيوه نى من گشتى به تويه
 بو تويه كه قانع جگه رو قلبى به سويه
 بروانه له ئه شمارم ئه گه ر هوشت به خويه
 مفتى غه زه لت توبى خوا كامى درويه ؟
 بهس خوت كه به جى تانه وو ته كديرو مه لامهت

(كچ)

كور به بى شك هه ورى تاله هه ر وه كو په روينه كچ
 كورر وه كو خاشاك و خاره سوسه نو نه سرينه كچ
 بو نه خوشى دهردى عاشق دوكته رى شافى كچه
 كور وه كو هه نگی دررنده شانەى هه نگوينه كچ
 خوين رژانن مه يل ئه كه ي فه رمو وه ره سه ر سه یری كور
 دل به ره هم و لاشه نه رم و نازك و ره نگینه كچ
 كچ كه كه و ته راوه كورر ئاسانه كور گرتن له لای
 بازی ته رلان و ته وارو واشه وو شاهينه كچ
 كور كه زور چاك هه لكه وى فه ره اده يا مه جنونى شیت
 كچ له په رده ي خيصه تا له يلايه يا شيرينه كچ

گهر حهوا نه بوایه ئیسته شس ئاده می بو بی وه جالع
 بو زیادی ئاده می زاد مایه یی ته ئمینه کچ
 هر که سی مه یلو خه یالی حفظی ئیسلامی بکا
 بو به خیری باخی ئیمان هر وه کو په رژینه کچ
 کچ که وهختی کورر نه یینی (قانعی) په یدا نه کا
 جا که وا بو کور به هیچو قابلی ته حسینه کچ

« نهی دولبهری »

نهی دولبهری قه د عرعهری سهر داری هموو شوخ
 ماحبوی هموو عالم و نازداری هموو شوخ
 یهك نكته نه ئه سراری نه زاكته بنوینه
 وهك بهختی نه من رهش بکه بازاری هموو شوخ
 تو دولبهری عه یاری له بازاری ته ماشا
 باجگیری له هر سهلته نه تو باری هموو شوخ
 تیری نیگه می چاوت نه گهر مه یلی عه دهم بی
 ویرانی نه کا یهك نیگه هت شاری هموو شوخ
 ئوستادی قه دهر ره سمی قه دی تویه له ده سیا
 بویه که وهها لهت لهته په ررگاری هموو شوخ
 زوانه ی گرری دوریته دل و جهرگمی سوتان
 بی باکه دلم بو شهرره ی ناری هموو شوخ
 مه ستانه سیف هت روو نه که مه چولو بیابان
 خوم دور نه خه مو نه مرو له ناساری هموو شوخ
 بی تامه برا شیعی می من و نیگته ی (قانع)
 بازاری نه ما دهفته رو نه شعاری هموو شوخ

« دل پاکی »

به خلی بو ئه بهی کاکه به هاوسه
به ناحق بو یه شینی دل برادهر ؟
دلت با پرر له پشکو بی وه لیکن
به زارت ئاو بریژه وهك سه ماوه
غریب ئازاری ئیشی قورره نهی کهه
مه که گوررت به پشکو خوت سه منده
به تالی موی موحه بهت فیل ئه بهستی
به زور بهن ناگری کوتر به وهر وه
ئه گهر چی خه لقی تاله تو شه کر به
چ خوشه پیکه وه چای تال و شه کر
جهزای چاکه به چاکه چاکه چاوم
به دیشی بی چاکه چاکه کاکه سهروه
که تو خوا پیی عه تا کردی گه لیک مال
مه ریژه قینی خوت هه رگیز به ره نجیه
وه کو (قانع) بناغه ی فیتنه جویی
له که لهت با نه بی شیری دلاوه

[گهردوون]

وا دیسان گهردون هاته قیزو قار !
باران ئه رژینی وهك هه وری به هار
ئاخو ، کام ولات ئه کایه خته سار ؟
یا کام درك و دال ئه کایه گولزار ؟

ئیشی هه ر وایه ، دهورانی غه دار

سا. لی من دهم وشك تو تیراو ئەکا
سالی وشکه دیم به بهراو ئەکا
سالی باشس فهلا نان برراو ئەکا
ئاها، که فهلهک شالوجاو ئەکا

لهسهه هیچ باری ناگری قهه رار

کائهدا به سهگ ئیسقان به بارگیر
پیریژن بو کور کچ ئەدا به پیر
پاره بو رهزیل دهسس بلاو فقیر
وهحشی به دل خوشس، عاقل مه ند زویر

فهلهک هه ی نهژیت له روی روزگار

چهنده قینو قار ناحق ئەنویسی
دلی چهند ههژار بی هینچ ئەشکینی
پشت له پیاو ئەکا نا پیاو ئەدوینی
به چوله که ی حیز واشه ئەرفینی

دهک پشتت شکی چهرخی چهپ کردار

تو هه ر ئەو چهرخی قهه یست مه جنون کرد
کهلهی فهه ر هادت وه جامی خون کرد
چهن نهوجه وانت تو سهه ر نیگون کرد
خاکی کوردانت وه پیستون کرد

سینهی خوسرهوت درری تا به خوار

قانم له دهس چهرخ چهپگهرد چی ئەکهی ؟
هاناو هاواریت بو لای کی ئەبهی ؟
ئهگه ر راسس ئەکهی تی کوشی سا دهی !

ئەم رینگە دورە بەلکو بکەى تەى

بو كوردى مەزلوم بکەوتتە كار

(چوار چوار)

چوار شتن ئەمرو كە بونە نە گبەتى كوردى هەژار

جەهل يەك بى عەقلى دوو دل پيسى سى داوا چوار

مەنمى پيشكەوتن ئەكەن لەم خاكمانە چوار گرو

خان يەك سەردار دوو بەگزادە سى ئاغنا چوار

نايەلن بو خوم رەحەت بىم سەربەخو تاوى بژىم

ئەجنەبى يەك مامە دوو ئەقناعى سى كويخا چوار

من لە داخى سەر كزى ئەم ميلەنە چوار دەردمە

سىل يەك مالارى دوو چاو كويرى سى ئيسقا چوار

يادگارى رەنجى پەنجەى كورده كانە چوار ئەساس

قەسر يەك ئاراس دوو شامات سى بەغدا چوار

فەخرە بومىن ئيفيخارو حورمەتى چوار تايەفە

زەند يەك گەلباخى دوو شىروانى سى ميديا چوار

باز بوم بالى شكانم چوار بەلای نەحسى خراپ

خانەقا يەك تەكە دوو عەمامە سى عابا چوار

چوار سيفەت مەوجودە بو من بويە هيچ كەس نايەويم

(قانعى) يەك شىبى دوو رووخوشى سى مەللا چوار

[بو هاورى مەريوانى]

ئەى مشفقى دىرينە لە هەر كار خەبەردار

ئەى عاشقى دىوانو غەزەل بازى و اشعار

ئەى مەرھەمى زامانى دلى خەستەوو خەمبار

داماوو سهرا سیه لهدهس گهردشی دهووار

یادی وهتنت لازمه تا ماوه بههار (؟)

مهشوره که بهم فهسه نهلین فهسلی گولانه

وهعهدی تهرهبو شادی و تهریحی دلانه

بلبل به نهوا مهدهج و نهناویژی چلانه

وهختی فهرح و بهزمی هموو پیرو جوانه

گول مهستو فهلهك مهستو زهوی مهستی جنون کار

شهونم وهکو دورر دانه له سهر دانه تکاوه

یا خهرمهنی نهلماسه له سهر لاله رژاوه

واله وهکو بوکه ، که به گول سوامه دراوه

خوینی دلی عاشق له سهر نهام خاکه پژاوه

سهحراو کهژو کیوو چهمن قرمزو گولنار

داوینی چیا بهرگی زومررد له بهرایه (؟)

چل تاجی گولی سوری شکوفهی له سهرایه

دوکانی چهمن حسحسی (قاز) ی له دهرایه

دارانی جیهان پاکی سهرا سهر له بهرایه

بادامو بهرو پهلکو دهوهن بی بهرو بهردار

توررک وهکو عاشق له هموو داری نهئالی

بو وهسلی گوله بلبلی بی چاره نهئالی

خاشاکی دهری باخیبه چاوانی نهمالی

وهك قاتلی گیراوه له بو سوچی نهلالی

بهخ بهخ لهههوا وهی لهزهوی ههروهکو گول زار

لافاوه به لیشاوه له ههورازو له تهختا

شهو بويه كه خوش بويه له بن دهر به نى سهختا
لاولاوه كه پيچراوه به قهد شاخى درهختا
قهقبهى كهوى دل گهرمه له بى وهختو له وهختا

ههى ههى چه زه مانى كه له بو نهفسى خه تاكار ؟ !

سهف سهف به سهفا گه وره كچى تازه ره سیده

له نجه نه فروشن وه كو ئاهوى ره میده
وهك حورى رضوانو له جهنات گوزیده
بو كوشتنى عوشاق گهه قهددى خه میده

تیری نیگههى چاوه به دل نه یخه نه سهركار !

عالم به یه كا دینو دهچن ههر وه كو مه حشر
بهك یهك به مه سهل مانگ و یهكى ههروه كو نه ختر
هه ندی گوله نه ما چ گوله ؟ وهك گولی شهس پهر
لوقمانی زه مان شیتو نه ما هوشی له سهر سهر

نه گریجهى چین چینه به حهلقه وه كو ره شمار !

بهزم و تهره ب و دانسه له ههر دهشتو سهراوی
ره قصو و فهره ح و كه یفه له ههر گه نجو پیاوی
مهى خواردنو به خشانه له ههر كالو كولاوی
وینهى قهدی یارانه له ههر دیدهوو چاوی

دهستی كوری خوش بهزمه له سهر گهردنی دلدار !

قانع به سه لهم بابه ئیتر فاشى فه ساحهت
قهد قامهتی مزگهوتی ههتا روژی قیامت
دهك رانی شكی واعظی دل وشكى نه دامهت
فهوتانی له دهس كوردی سیا چاره سه یا حهت

گیرودهی ناوداوی هه ژاری بى و خه تابار !

« له خهوما »

نه مشه و که به ختم هاته سهر ، شیرین جه مالی وهك قه مهر
فنجانی مه م قه د نه یشه کهر ، پرسى له وه زعى من خه بهر
هات زو به زو کردى سه لام ، بالا نه مامى خوش که لام
و تم (علیکم السلام) ، نهى دولبهرى شیرین سیهر
حوریت وه یا جنو پهرى ؟ سه روى وه یا نه یشه کهرى ؟
هینده نه زانم دولبهرى ، بالا به چه شنى لیل و پهر
تو سوسه نى یا دهسته گول ؟ یا دارى میخهك و سمل ؟
ریگهت غه لهت کرد ؟ یا به دل ، هاتیه لای دیوانه سهر
چاکی چلونى گیانه کم ! شهوقى دللى بوریا نه کم
باخی گول و ریحانه کم ! چون بو که هاتیه سه مهر ؟
فرموى : غه ریبى دل به خه م ، بى مال و ملک و بى دره م
گهر بیه سه ر باری که ره م ، بى فرقه خاک یا گره هر
هه ستام له بو ئیکرامى نه و ، بو ئافه تی نه نعامى نه و
منیشس کردم سه لامى نه و ، روانیم له پی تا تهوقى سه ر
دلیم به ترسو و شه رمه وه ، دهرون به ئاهى گهرمه وه
چاوم به تهوقى سه رمه وه ، پیم نا له ئیشى پرر خه تر
دهستم که خسته سه ر منى ، گوشیم دوولا رانى شلى
کهستم دووچاوى پررکلى ، وهخت بوو که روحم بیه دهر
به نازه وه لیم هاته دهنگ ، مه که و لاچو لیم که وته جهنگ
روانیم که نه و گوررا له رهنگ ، وهك پادشاهى تاجوهر
فرموى : دهلا نهى بى حه یا ، نه شیخی شیخ بى یا مهلا
نه زاهدی نه نه شقیا ، نه شاعریکی پرر هونهر

نه رهندي نه قهله ندهري ، نه فارسي نه بهر بهري
 كورد يكي پرر دهردي سهري بي قيمه تي وهگ توري تهر
 كونه فه قتي مالان گهري ، لارو دريژو بي فهري
 كه ي هاوده مي سهوكي تهر ي ؟ هوش ت له كوي يه بي خه بهر
 وتم : خانم له لايي خوا ، رهحمي بفرمو بو گه دا
 تو پادشا من بي نهوا ، بهسيه ئيتر نازو كه دهر
 زاني كه من شيني نهووم ، دانيش ت له سه ر جيگه ي شهووم
 حهرامي كرد خور دوخه ووم ، من شه مع و نهو چه شني فه نه ر
 دام كه ند شه وائي گول زهري ، دهر كه وت سوريني مه رمهري
 زاهير بو خه زنه ي پرر دورري ، هه ي هه ي چ گه نجبي كه وته دهر ؟
 هه ستايه بي حه يته ي زه لام ، له و مه قسه ده ي كرد ي سه لام
 تيكه ل به يه كتر بون ته مام ، وهك خه نجهر و كالاني زهر
 نهو كويره ماره ي سه گك ده مه ، هينده له خوي خاتر جه مه
 نه توت به موري مه حكه مه ، نوسراوه بوي بي شور و شهر
 وهك گورزي دهستي له نده هور ، تاوي له دهر تاوي له ژور
 درري په رده ي گولباخي سور ، كرد ي به شيوه نو چه مهر
 كاتي كه هه ستام له م خه وه ، روانيم كه هيشتا هه ر شه وه
 كردم له بوي شينو كه وه ، قوررم پيوا تا ته وقي سه ر
 (قانع) تو ته نهاو پرر خه مي ، بي عه شره ت و بي هاوده مي
 سه د كا زيادي هه ر كه مي ، كوتا كه باسي بي سه مهر

« چهرخ »

جانا گله مه كه نه سلا له چهرخي به د مه جاز
 چهن عاقلاني زه ماني هينا يه گيرو گاز

قانونی چرخ و رسمی زه مانه وه هابووه
 جاهیل به کام و شادو ئه دببان به ئاهو راز
 مه سنه دبه دهستی حقه ، هه موو ئیشی هه ر به وه
 بتکا به شیتی کیوی ، وه یا ژیری وهك ئه یاز
 فه رهادی نا به کام ئه نیرته بیستون
 خه سره وه له مولك و مال ئه پوشی که وای ناز
 چه ند ئال و گورری کرد به سلیمان و ئه هره مه ن
 ته رویح ئه دا به شه مع و به په روانه سوزو ساز
 قابل نیه هه رگیز به هونه ر نانی دهس که وای
 ناکاله دهشتی جه هله دا فه تاوا چلی پیاز
 (قانع) مه تاعی مالی که هه موو شیعو نیکته یه
 مه ر قورر پیوی کاکه له بریتی ده ماخ و ناز
 « هیوا »

عومره کهم باریک و کورته ئاره زوم پانو دریژ
 فکره کهم فکری ئه دبه و سوره تیشم گیژ و ویز
 ئاوی لافاوی خه یالم هینده ساف و روشنه
 ئا بیاری خوی ئه کابی فه رقه لای هه ورازو لیژ
 بی ته ماشاکه له کوردا دانه پوشی شیعی من
 پشده رو گوران و سوران- جافته تی و شیروان و گیژ
 گه ر له نیکته ی خامه کهم دیقته ت بکه ی ئیقرار ئه که ی
 سه ر به سه ر یاقوتی سوره و شه و چراغی شوعله ریژ
 شه خسی وه ختی عالمه عالم به هه ر ئه شیا بیسی
 بی سه وادواتی ئه گازانین هه موی دهس نویره و نویره

(قانعا) منكر نه گهر فيكړي كولي ئاماده كا
بينه دهر تيغى زمانت ههر وه كو شمشيرى تيژ

« رووالهت بينى »

عاجز مه به ههر گيز له چه پي چه رځي ئابنوسس
گشتى به دهستى فدرده مقاماتو چاره نوسس
(بارى) كه مه يلى ههس به خراپ بونى مهمله كات
نه سپابى زاهريه ئوردوى توركو روسس
ئايا له حالو حوكمى سليمان شاره زاي ؟
يا خو له وه زعياتو له نه عمالى فهيله قوسس !
گشت مهستو ماتى خاكنو بى دهس له ههر خطاب
نه پاره كار نه كاتو نه زمانى چاپلوسس
كهى ماره مې جهر اجاتى زورابه توركسان
روستم چ سودى دى له شه جاعاتى گيوو نوسس
نا حق نثار نه كا ، دلو روحى نه سيري عشق
ناژى به بيمى خه لك سه فاي كه نارو بوسس
يا شيعرى (قانعى) چ ته نه عوم به (قانعى) !
چون بى ره وواجه لاي براده رانى لوسس و پوسس

[نه گهر مردم]

نه گهر مردم وه تن لاوانى تو خوشس
نه گهر هيتلر نه ما گاوانى تو خوشس
موخه يهر بم له بهينى توو به هه شتا
له جهنمت دور نه بيم سه يرانى تو خوشس

هه موو حوری موبارهك بی به زاهد
 له بو من هه کچو غیلمانی تو خوش
 به بار زیرم بی ناچه ولاتان
 من و سه کانی و ئاوانی تو خوش
 به من چی سهیری باغو قهسری لوبنان
 وهتهن سهحراو کهژو کیوانی تو خوش
 چ قازانجی له یگانه نهینم
 له بهر سودی نه تو شیرانی تو خوش
 نه گه دنیا نه مایه کسه به جاری
 وهتهن گه رمیانو هم کویستانی تو خوش
 نه گه نه فمی خصوصیت تیا نه مینی
 موبارهك بی وهتهن دهورانی تو خوش
 نه گه خو (قانعیش) نه مرو نه مینی
 وهتهن ره بی وهتهن خواهانی تو خوش

« بی سوده »

بی سوده ئیشی به غهیری خه یالی حضوری مناق
 بی کاره کار له کاری خه یالاتی پرر مهراق
 حاکم که قازی به به قهزایاتی سه نه زهل
 بی سوده سهعی له تهسخیری خوراسان یا عراق
 نه قدی نه مهل نه گه به سهداقت دهغل نه بی
 موسته غنی به له مهحهك یا له زاخی پرر سماق
 میزانی حوکم که به مقامات و تهجره به
 دهخلی جیا به به صر له شهو سهمع یا مهزاق

هیندی به شهر که قابله ئهیداتی تهخت و تاج
 هیندی به نانی وشکوهه ئهیکیشی به لای ساق
 باری کاهم ئهعدلت به سلیمان و سهروهری
 ئه یوب ئیمتیحان ئهکات به ته کلینی لایطاق
 جوگی خه یاله دینه دهر له بناوانی کونجی دل
 سولسی ههیه به ملکی مقالاته وه مهزاق
 بیسان و باخه عهزیزم خه یالاتی شاعران
 بی خوفی نه قس و بردنی بی که سری جوت و تاق
 ئه یوانسه رای خاصه دهرونی دلی ئه دیب
 رته له ته کالیفی شمشه کیشی یا سیواق
 (قانع) کیفایه تی حالی ئه تویه که سالمی
 به خشویه پیت خوا به یانات و قهلبی ساق

« ئاواره کهت »

ئه ی له بهختی عاشقی ئاواره کهت رژدو چروک
 ئه ی که ضدن ئیشو کارت سه رگران و شیوه سوک
 گهر به نازو پیته سه رباری که ره م بو عاشقان
 سه د که رهت بیجائه کاشیخ رووئه کاته سه رسلوک
 کوشته گانت گهر شکایهت کهن له دهس جهورو جهفا
 مور ئه کهن بویان قهباحهت قاضی و مفتی و ملوک
 من به دهورو پشتی یارا ئایه الکورسیم ئه خویند
 ئه و به عیشوه پیی و و تم لاچو هه تا که ی نو که نوک
 شیخ ئه گهر بوی شیت نه بی مه علومه بی و یجدانیه
 چون به دایم شوخ و شهنگه بهر مثالی تازه بسوک

تازو پوی بهندی دلو جهرگی به جاری ههل چرریم
وهختی ره مزی چاوی خسته هاتو چو ههر وهك مه كوڪ
« به خه یال »

دوینی به نه مهل مالکی نه ملاکی قه جهر بوم (۱)
خاوهن دوو هزار چاوشس و نه ركانو نه فهر بوم
سه حرایبی و شهسس تیرو جه بهل توپو شنه یدهر
گشت مه حکه می عه رراده له سهر به زمی سه فهر بوم
گاهمی له دلا روله تهرهف به لخو بوخارا
گه مایلی تالانی هه موو توركو و ته تهر بوم
قه لخانی سهری سهر که شس نه م خه لقه شکا یهك
مه نسوری خوا خاوهنی شمشیری زه فهر بوم
گاهمی له رهوشس سه لته نه تا خادمی قورئان
گاهمی به درو واعظی گورگینه له بهر بوم
گه ره ندو گه می مه ستو گه می ناطقی هوشیار
گه بلبلی شه یدا له هه یا هوی چه مهر بوم
عالم وه کو گوری که له ناو میرگو چه مهن بی
به هرام سیفیهت حازری چه ند تیرو ته بهر بوم
فیرعه ونه له لای سه لته نه تم به چکه شوانی
موسی سیفیهت و رووله تهرهف ناری شه جهر بوم

« ۱ » روزیک قانع اله ته مهنی ۱۸ سالان به سهر ته پولکه یه کی بهر زده وه
داده نیشیت خه یالی گهنجی نه بیاته وه ، وه به خه یال نه بیته پادشای هه مو
دنیا ، کوتو برر دار فروشیک به گوی دریریکه وه لی ی په یدا نه بی که ره که
نه زمینی و قانع نه برزکی و ! نه م شیرانه نه و خه یاله ی دهر نه خهن ، .

وهختی گه‌ری زهر رانی نه‌من داچله‌کیمو
هر (قانه‌که‌ی) قورر به‌ سه‌ری پرر له‌ زهره‌ر بوم
« دوچاری ده‌ردم »

برا وه‌الله به‌ ده‌ردی وا دوچارم
به‌ بی ئارام و سه‌برو بی قه‌رارم
نه‌گه‌ر گریام له‌ به‌ر بی هوشی کوردان
مه‌که‌ن مه‌نعم که‌ چون بی ئیختیارم
ته‌ماشای خوم نه‌که‌م یه‌کجار هه‌تیوم
له‌ شه‌رق و غه‌ربه‌دا بی خه‌مگو سارم
به‌نه‌حوالت قه‌سه‌م نه‌ی کوردی سه‌رشیت
منیشس وه‌کتو به‌بی باده‌خومارم
چلون نه‌گریم به‌ چاوی خوم نه‌یینم
که‌ به‌دگو دیته‌ سه‌یری جویبارم
هه‌زاران ئینقلابم هات به‌ سه‌ردا
که‌ چی من هر خه‌والو بورده‌ بارم
مه‌لین (قانع) نه‌زانو زور بلی‌یه
له‌ قه‌بریشدا به‌ وه‌الله ئیئتزارم

[نه‌وه‌ی کوردم]

هه‌موکه‌س شاره‌زای من‌بی که‌شیرو شیره‌زای کوردم
به‌ دایم گوی به‌ر ئاوازی ده‌لیل و ره‌هنومای کوردم
خوا نه‌یکا نه‌گه‌ر ده‌زدی زه‌وری کرد له‌ کوردستان
وه‌کو قوچی خلیل الله به‌ قوربانو فیدای کوردم
فیدایی من له‌بو کوردان خصوصی قه‌ت نه‌بینه‌راوه
بچوکی به‌گله‌رو شیخو مه‌لاو شاهو گه‌دای کوردم

نهجهل دهستی منو داوینسی تو فریاکوه زوو بی
 به خومو روحو حازر له بو رهدی بهلای کوردم
 چ باخی پرر له گول هر گیز نهینراوه به بی بولبول
 منی سهودا زهدهش وهك بولبولی شاخو چپای کوردم
 له خزعت با ، به جی ماہم به تیری هر نهہم معلوم
 که وابو هد هدی شهہری سلیمانی سهبا ی کوردم
 له سوتانن چ بی باکم که چون پاش مردنم (قانع)
 له چاوی نهہلی دانشدا کلهو روح توتیای کوردم

«شیون»

نهی وهتن دایم خهریکی شیونو گریاتم
 نهی وهتن سوتاوی زامی دهردی بی دهر ماتم
 گهر خوا بوم کا به وهالله گیانفیدای لاواتم
 نهی وهتن شیواوی حالی قهومی بی ساماتم
 دایما سهودا زهدهی دهستی خهمو هیجراتم
 خوم نهزانم چون کهساسو دلبرینو ره نجهروم
 خوم نهزانم چون دوچاری زامی پرر ئیشو بهسوم
 بابزانن یهک بهیهک نهفغانو تورک و فارس و روم
 کوه کهندی بیستونی فیرقهتی شیرینی توم
 بویه دایم بی تهوهفوف جان بهلا گهر داتم
 نهی وهتن وهالله له بوکی یهکشهوه زیبا تری
 تو له دوسه دکیماوو زیرو گهوههر چاتری
 بو خوماری کهله بیشک تو له مهی سههباتری
 تو به مومتازی له فیردهوسی بهرین نهعلاتری

بویه وهك ببل همیشه تالبی کریاتتم

ئهو که سهی ته نها و به بی که س رونه روی بی ههر منم

خه م فروش و خه م کرو یا خه م به کوی بی ههر منم

گهر به راستی بی ته واوی یا دروی بی ههر منم

گهر له دنیا تاقه تی ئیحزانی توی بی ههر منم

وا موقیم ئهی وهتهن وهك شاخی هه وراماتتم

گهر ده میشم هه لدرن دل ناله وو ئه فغان ده کا

چاوبه بی فکری دهرون چون فیره خوی گریان ده کا

دارو به ردی هوده که م هه رزیکری یا کوردان ده کا

عه شقی میلیهت له دلما هیرش و جه ولان ده کا

ئهی وهتهن بو تو بنه وتیم قوچه که ی قورباتتم

من وه کو ئه سکه ندهرم که وتومه ناو گیژی مه مات

ئهی ئه ره ستوی خوینده واران غیره تی بو رری نه جات

ئهی وهتهن وهك به عزی که س گوی ناده مه هات و نه هات

گهر له گهل یادی ئه تودا سه رفی که م موده ی حیات

وا ئه زانم مونسى سه د که وسه رو عه دنا تتم

قانا نه زمت په شیوه داخه که م فایده ی چی یه

من ئه زانم هه ول و دادت بی سه مه ر داری بی یه

هه رچی هاواری ئه که ی لای بی ته میزه هه رفی فی یه

باوهرت بی ئهی وهتهن لافم له ئه شعارا نی یه

شاعریکی گیان فیدای ئاوو هه وای نیشتمانم

(دل خالی)

دل که خالی بی له خهم من نهو دله ویران نه کم
که لله بی گهر ته م نه کا نهو که لله بهرد باران نه کم
رو به نهشکی خوین نه نهخشی سیمی ساده م بو چی به ؟
جهرگ نه گهر داخی نه بی نهو جهرگمه بوریان نه کم
نهشکی چاوم رهنگ و روی شوریمه وه بردی ته واو
روی سپیم فرمیسکه بویه من وه ها گریان نه کم
قته له پیریمو مهزانه منته ته گهردن که چ م
بو ته شه کور ره مزی نه بروت قامه تم گوچان نه کم
خوشه تهرکی چاک و بهد یاری له گل هیچ کهس نه که ی
تهرکی گول بو تهرکی خاری سهر زهده ی دامان نه کم
قوچی نه مرو بو سواری مه حشهره و حیفزی وجود
من له دیوانی جهزادا روح و دل قوربان نه کم
زولفی نهو نازداری خومه ری نه دهن بیه به هشت
شهرته (قانع) تهرکی دوسه د که وسه رو رضوان نه کم

(نارامی)

که تو مه ئموری کاکی خوم به نارام
مهللی من مهیلی خومه و پیاوی ناغام
دهس ناگرسینی ناھی ره عیه تی کز
نه سوتینی خهزینه و مولکی پاشام
نهوی تیری دوعای مهزلوم بیکی
نه پیکراوه به تیری روسته می سام
له شه ستیری نزوله ی سهر سجهینی
بترسه و قته مهلی من پیاوی نیازام

نه گهر چاڪهت له گهل بي توشه يه كرد
له وهختي تر مهلي من يارو كابرام
نه گهر (قانع) به گويي شيعرت نه كه من
به دينم بي حه ياو مهتوكو و ريسوام
(نايينا منم)

نه ي له كونهي زاتي پاكهت كوירו نايينا منم !
وهي له بازار ي سيفاتت بي سهرو سهودا منم
گهر خوا ناسي وههابي پيشه واکان كرديان
قور به سهز خوم لهم زه مانه هه رزه وو ريسوا منم
هه كه سي بو خوي ته ريق ي هه ق شوناسي گرته پيش
كه سي نه ناسو و به شي براوو سهز كزو شهيدا منم
(ليسي لانسان الا ماسعي) نه مگرته گوي
بويه ئيسه ته موسته حه ق ي ناگري عوقبا منم
ناگري هه ولم به جوش و هه لمه تي حرسم گران
دائما غه رقي خه يالي پوچ و بي مهنا منم
واعيظي گهر خيري خوي وه عظم بدا من پي ي نه ليم
ژاوه ژاوت لابه واعظ ، مفتي و مهلا منم
مژده بي نه ي (قانعا) ره حمي خوا بو عاصي يه !
جاكه و ابو موسته حه ق ي ره حه تي عوليا منم
(يار)

دلم زنجير نه كه م نه ماما له ياري دل روبا چي بكه م
ره گم وشكه وه كو پوشه له قوه ي كاره با چي بكه م
كه من پيم پرر له خاري ميخنه ته هه ر تاكو بهر نه ژنوم
قهدهم نه نداز نه كه م بو لات له گهل كه وشي وه سا چي بكه م

له روژ بيزارم و مه حرم به من هر تاريخى شه و بوو
 كه سيهر هر ره قيبم بى ، له روژى ئاشكرا چى بكم
 زه مانه هر سه عاتى سه د لياسى زه حه تى پوشام
 كه بهرگى ماته مى خوشى بى ، له بهرگى كه وا چى بكم
 سواری ره وره وهى مهرگم نه چم بو به زمگا هى گور
 ئولاخى عاريه م ناوى له مه يدانى فنا چى بكم
 ده مى كوژراوى نه بروتم ، ده مى خنكاوى نه گريجه ت
 نه بى تاوى خه ميكم بى له يارى بى وه فا چى بكم
 به تاوى تيرى نه بروت شوريا جه ورو گونا حانم
 له ريوه جه نه ته جيگم له ديوانى جه زا چى بكم
 خه يالم بو له سه ر نه مرى مه لا ته ركى مه عاسى كم
 نه بينم خوى ريا بازه ، له تاغاتى ريا چى بكم

[نازهنين]

نه لا نهى نازهنين شوخى شوخان
 غزاله تاقه كهى سه ر به ندى كوستان
 مه كانت كونجى دلمه زور نزيكى
 له بهر چى نايه ي ئاوازي گريان
 به خه م گهر بمكوژى نه و وهخته شادم
 كه خاكيكم نه بم به توزى دامان
 ره قيب بويه نه زانى من له لاتم
 كه بلبل دائيما واله گولستان
 نه كوشتنى چون نه ترسم روژى سه د جار
 كه ليوى تويه چه شه ي ئاوى حه يوان

دل و گیانم به پیشکش قاصدت کرد
خراپی کرد هه والی دای به هه زران
زه مانه ئیش و کاری هه به عه کسه
چ نیسه ت (قانع و) عشقی جه وانان

له خه لوته خانه دا هه رگیز خه یالی دل روبا ناکه م
به روتبه ی خوم که فهدی میجه تم کهس ناشنا ناکه م
رسومی عشق نازانی چ هه رزه و رهنده په روانه
له دور و روح نه کهم پیشکش له مه جلس خودنما ناکه م
به فکری هیچ و پوچم وام ته مابو دل پیاریزم
له چاوی توم کهوی دولبه ر خه یالی بی به قا ناکه م
هه تا جامه ی کفن نه برری کهوای عیزه ت له بهر ناکه ی
نه گهر چی ره سمی نه یامه ، کراسی بی کهوا ناکه م
هه تا دهستی نه جهل کومه ک به کارم بی له دهستی خه م
له بو ده فعی به لاو میجنه ت له کومه ک مه رحه با ناکه م
چ فه رقیکی نیه لای من گه دایی یا خو پاشایی
که هه ردو هه ر نه مانه ت بی خه یالی ته ختی شا ناکه م
چ خوشه هه لته روشکانی له گوشه ی شاری خاموشان
کهوابو ناره زوی ژینی جیهانی بی وه فا ناکه م
خه یالی حورری وا شاری دلی یه کباره داگرتم
وه کو بلبل منه تباری گولو سروه ی سه با ناکه م
به ره حه ت بی که ئوستادم شهوی بو ته رییم فه رموی
نه گهر من (قانعم) ناوبی چ بی نه مری خوا ناکه م

که من خه مخوری یارانم یه قین قنت خه م به با نادم
 وه کو توتی شه تر خورم چ مه یلی خوم به کا نادم
 وه کو جی پی به بی بانو دهر و دیواره کاشانم
 که لاهه کونی ویرانم به قه سری پادشا نادم
 له من ئوستادی سهر مه شقی وه فا دارانی عالهم بم
 دنی خاوین و بی کینم به زوهدی پارسا نادم
 منی بلبل بنالینم له کوردستانه دا بو گول
 شه هادهی مه کته بی عشقم به ئیمزای ئه وروپا نادم
 له گوشه ی زاویه ی خه م دا بگریه م بو به جی ماویم
 دورری فرمیسکی گریانم به لولوی شه و چرا نادم
 دلی خونچه ی نه پشکوتم له سینه ی تنگ با تنگ بی
 هه ناسه ی عه تری ئه فکارم به سروه ی بای سه با نادم
 ئه یا ئه ی عاشقی فلسو فیداکاری مهرو میگهل
 بزانه قه دری مه عنای خوم به پاره ی ناره و نادم
 ئه و پاراوی جهرگم کرد به یه کجاری له خوینی دل
 شه رابی خوینی خوم (قانع) به بیره ی بی به ها نادم

[باده نوشی]

که دولبه ر باده نوشی کا ئه بی من خزمه تی میوکم
 به شه و ئاودیری باخاتو ، به روژ ده فی چلو چیوه کم
 ئه وه نده یاسو و یزارم له چه رخ و ئه هنی ئه م چه رخه
 ئه بی تهقلیدی مه جنوزو خه یالی ژینی سهر کیو کم
 چ روژیکه خوا ئه مرو که هاواری برینداریم
 نه ویرم بانگی بو هه لده م به بوله بولی ژیر لیو کم

موقه‌دهر بالی توند به‌ستم ده‌ری کردم له ناو یاران
 مه‌گر نه‌مجا به‌ناچاری ره‌فیقی جنی و دیو کهم
 که باخی ئاره‌زوم نه‌مرو نه‌بی زاهید له مه‌حشهردا
 ئیتر بوچ ئاره‌زوی باخی هه‌نارو قه‌یسی و سیو کهم
 خه‌یالم و ابو گوچانی نه‌سیح‌ت هه‌لگرم بو ران
 وه‌کو موسی له ده‌شتی نه‌قده‌سا شو‌انانه هه‌ر عیو کهم
 شو‌عه‌ییکم نه‌دی شه‌رتی شو‌انیم بو به‌جی بینی
 ئیتر بوچ خزمه‌تی رانی به‌بی سودو به‌بی خیو کهم ؟
 چه خوشه (قانعی) نه‌مرو له ده‌شتی وه‌حده‌تا وه‌ک تو
 به‌هیوای جه‌ژنی سه‌ر به‌ستی له خوینی جه‌رگ پارشیو کهم

[خه‌راباتی]

شه‌وی پیری خه‌راباتی ئیشاره‌ی جامی مه‌ی کرد
 ته‌ماشاکه له نه‌م لوتفه ، ! حه‌واله‌ی ته‌ختی که‌ی کردم
 له چولی جه‌هله‌دا خنکاوو تینو بی سه‌رو پی بوم
 به‌ماسی به‌حری زانینی به‌بی ته‌نکاوو په‌ی کردم
 له عیلمی باده نوشی تی‌په‌ریم بو زاری و شیوه‌ن
 له ئوستادی که‌مانچه‌و عودو تارو نه‌ی کردم
 کلیلی باخی‌دا ده‌ستم که‌چومه ناو گولو گولزار
 له له‌رزه‌و: شانه کسکی‌ی به‌فرو سه‌رمای مانگی ده‌ی کردم
 وه‌ها فیری مه‌له‌ی کردم له به‌حری وه‌حده‌تا نه‌مرو
 له گورانی به‌بالای چه‌شنی سه‌رو مه‌مکی به‌ی کردم

« ۱ » ناوی به‌که‌م مانگی زستانه به‌زمانی فارسی ئیستا وه یا‌اکوردی کون

چ ئومیدی بو یاره بسی ، به تهنه یهك نه زهر (قانع)
به سولتانی خه یالاتو به شاهسی شاری ره ی کردم

[فیل بازی]

به ما ، زور گیانفیدای پاره م به عه قلم یهك له حاجیانم
سه له م دادانی ناو لادیم ده لیله خه لقی شارسانم
که شهیدم داوه سیواکم وه کو دانه ی فه قیرانه
خرره ی ته زیجه که م دیاره که من شاگردی شهیتانم
به فیل و دهس بررینیشم نزدیکه بم به (حاجی شیخ) (۱)
وه ره بنواره سه یرم که ، که چه نده شیخی ریشس پانم
دلم زور لی نه دا ئه مرو بروم گا جوتی بررینم
سه گی بکوژم ، که ری بدزم ، که و ابو من له ئاغانم !
نه که ر بی ره نجبه ریکم بی نه بسی ناوی بنیم (سه گباب)
که چون خوم باپیر ئاغام و کوری خانی قولی خانم
ته ماشای تای ترازو که م دلم زور خوشس نه بی کورده
به حوقه ی نهسته مول (۱) چ شتی بکیشم بو براکانم
به گه ز شا بیکرم چاکه به گه ز شامو (۲) حه له ب بیده م
نه مه م زور چاکه بو روژی حیسابو دینو ئیمانم
که بیه باری ده م بازی و قسه ی زل زل نه مه جلیسدا
وه کو (قانع) به قوربانی شوانی هوزی کوردانم

« ۱ » مه به ست له و جو ره شیخانیه یا که نه بن به حاجی

« ۱ » سه نگیکی چو که که ئیسته شس مامه له ی پی نه کری له بازار

« ۲ » حاجیه کان کوتالی پی نه فروشن چونکه کورته

نه ما ترسی زه مانی زوو ئیتر داخی دل ئه ژینم
به هیزی مه عریفهت ئه مرو سوپاهی جهل ئه رفینم
به سه ربهستی ئه وی ددردی دلم بو زاهر ئه نوینم
له مه ولا خانه قا ناروم به مه ولا توبه ئه شکینم
حه قی ئه م کورده بیچاره له چاو دابهستی ئه ستینم

دلم زور خوشه ئه مرو که ئه خوینم بی خه م و بی هم
نه کوچه و شارو بازارا له سه ره هر چیمه ن و هر چه م
ده شه رته مل قه وی بی خیر ئه بی بنچینه که ت ده ر خه م
همو فیل و قومار بازیت ئه بی یه کسه ر به یانی که م
ئه گه ر سه د ده فعه ماچی که ی قورری ژیر که وش و داوینم

زه مانیکی فراوانه ئه نوشم شه ربه تی تالی
ده رونم پرر له ئه شعارو له ترسا ده فته رم خالی
شوکر ئیستا که کوکومه به چه شنی کورتی مالی
که وای په ستو نه زانینم درری و یه کده فعه دام مالی
به لافاوی خه یالاتم نه مامی عیلم ئه روینم

خه م و ددردی زه مانی زو وه ها چاکه که به ربادهم
له سایه ی عیلمه وه شانی له شانی شیخی عولیا دم
به سه رچو ده وری مه حکومی له بو حورری ته قالا دم
له پیری کونو پاشکه وتوی وه کو خوم لازمه لاددم
کورانی پی گه یشتوی مه کته بم ئه مرو که ئه دوینم

ده یاشیخ سه د ئه سه ف بو تونه ما شه وقی دلی خوشت
محاله تازه رامم که ی به مه کرو حیه یی بوشت
بنامه قوربه سه ر چاوت هه لینه واله کوی هوشت

نهگر تو نه هلی دینی خوینی عالم بوته کھی نوشت
 وهره سهیری دلی من که ! که چهنده پاک و خاوینم
 خه بلم وایه تا نه وروژه نه مر م حور ووسه ربهس بم
 به روح دوزمن به نه خلاق ره زیل و پایوی ناکهس بم
 دهسم بیرن له سهر نوسین له سهر حق خوشه بیدهس بم
 له سه نهم پارچه شیعرانهم نهگر گیراوی مه جبهس بم
 ده میکه حازری دارو شه لاسخو نهزیهت و جوینم
 له روزیکو له دایک بوم به پاکی بومو خولقاوم
 به لام چی بکه م به زنجیری نه سارهت به ندو خنکاوم
 وه تفن سوینم به کویستانت له روی دنیا هه تا ماوم
 وه کو ماسی به سه ربهستی غه واسی گیزو بن تاوم
 له بنکی به حری فکرا گه وه هری عه تیکه ده ر دینم
 له هه رلا شوری مه جنونه بزانه حوسه نی له یلایه
 که چون هه ر کهس به نومیدی وصالی یاری ژیسواپه
 دلی من بو توره تی کوردسانه شیت و شه بیدایه
 به دهستی چه پله لیدم داخه کم ده نگه و ته قهی نابه
 گه لی کهس وا نه زانن خه و نه ینم یا نه راوینم
 سه رم گه رمه و به بانگی بهرز نه لیم نهی میله تی هوشیار
 نه ماشا کهن له نه وزاعی زه مانو چه رخی چه پ کردار
 مه لی باو کم وه ها ژیاوه ، منیش هه ر وا نه کم ره فتار !
 فلیمی سینه ما چه رخی ، نه گورژی روزی سی سه د جار
 ده چی بکه م کهس به گویم ناکا ، که ناغا نیمو مسکینم

« پینج خشته کی قانع له سهر شعری مفتی پینجویینی »

له سایه‌ی عیزه‌تی نه‌فسم له پاشا مه‌رحه‌با ناکم
له نه‌ربایی که‌رم دورم به‌کس خوم ناشنا ناکم
کراسی چه‌رمی خوم نه‌دررم سوالی سهر که‌وا ناکم
نه‌گهر چی له‌حظه‌یه‌ک ده‌ردو خهم و قه‌هرم به‌با نادم
الهی زور شوکور نومیدی نانی من له‌شا ناکم
له‌توزی ناشه‌دا (۱) غه‌رقم له‌توقی سهر هه‌تا نه‌ژنوم
نه‌ترسی نه‌مری ما‌فوق و نه‌مه‌حکومی به‌راتی نوم
به‌لام چند خوشه‌ته و توزه‌که‌هر خوم نامرم بو خوم
له‌سایه‌ی زه‌حمه‌تی قاچ و سهر و شان و ده‌س و نه‌ژنوم
له‌بو که‌س چا و له‌به‌ر نیم و خه‌یالی ری‌ریا ناکم
براکم فرسه‌ته نه‌مرو بلی به‌و یاری دیرینم
له‌سهر هر دینی من نه‌مرم نه‌ویش هر بینه‌سهر دینم
که‌چون نیرانه‌یه‌فکرو خه‌یالی زینده‌گی و ژینم
له‌به‌ر تالی زه‌مانه‌و شه‌ربه‌تی نه‌ش‌هاری شیرینم
هه‌تا هم دو ته‌عامم بی خه‌یالی شه‌کرو چا ناکم
چ خوشه‌تا ژبانت بی له‌لای که‌س که‌چ نه‌که‌ی گهردن
عه‌رق برژی له‌ناو چاروت له‌ریگه‌ی کاسی کردن
به‌شه‌رتی سهر به‌سه‌ربه‌ستی له‌مه‌یدانا به‌ده‌ر بردن

(۱) له‌و‌گاه‌دا که‌هم شعری وتوه ناشه‌وان بیره له‌دیی سهرکان

به شالی خاکه کم رازیم و نه پوشم هه تا مردن
 له فاسون و گه بهردین تا نه بهد سهکته و کهوا ناکم
 له بهر پهستی گهلی کورده کهوا ره نیجو ته قالامه
 له بهر نه هوزه چل ساله به تهنها هه ول و داوامه
 به تالانی له دهس ده رچو سهفای نه زه یدو ماوامه
 مه لای و خوینده واری خوره ووشتی خومو باوامه
 کهچی من تاره زوی نان و ژبانی وهک مه لا ناکم
 له داخ نه چهرخه که چبازه هیلاک و سینه چاک چاکم
 وه کو تهیری هه لو، لی دا کزو غهلتانی ناو خاکم
 به بی هوشی نه سوریمو نه لی سهر گبزی تریاکم
 وه ما غهرقی مهراقی پرر جه خاری کاری ناپاکم
 نه گهر خوم بيم به لوقمان (۱) سه د به کی دهردم دهوا ناکم
 ده شهرته شهرتی مهردی بی له دنیا تا حیاتم بی
 نه هیوای سهرقه له مدانه و نه نومیدی خه لاتم بی
 له سهر نه حالتی خوم هه ته گهر بیتو سو باتم بی
 به نومیدم به سهر بهستی له هه شریشا نه جاتم بی
 له دونیادا که هیچ کهس توشی نازارو به ناکم
 فه ناعه هت چاکه و اچاکه بساچینم به شور باوی
 که وای تاقه منته لایم ، له بهر کهم شال یا جاوی
 له بو دانه ته ماعکاری نه کهومه گیری هیچ داوی

(۱) - مه بهست له لوقمانی حه کیم بووه .

نه گهر شيعری بليم و نه شری کهم هيچم له کس ناوی
 له فکرا په بیره وی مهرحومی ذاتی شيخ رهزا ناکم
 هزاران نافه رين مفتی له رهفتارو له نايينت
 به وه الله حهيفه تو بمری و مهلا هل کاته ته لقينت
 له گهل توتنچی تیکهل که ، ده قانع شيعری ره نکينت
 نه گهر مفتی به کي په بیدا نه کهي هاو فکرو هاو دینت
 بلی تا هم شکاتی گهر دشی چهرخی له لا ناکم

« روو له مه هوه شان نهک ساده روخان »

گهر نه لین دیوانه به بهک شورشی بهرپا نه کم
 حوکمی چهرخی کهچ مه دارو گونبه دی خه ضرا نه کم
 تاره زوی وه سنی قه دی قه د عره عری زیبا نه کم
 حهز له پیچی لاره پیچی فاتمه وو — — — — —
 حهز له له نجه و ورده ره وتی نامینه و عوزرا نه کم
 هر کهسی نه ربایی عشقه خوی له ساده لا نه دا
 من که مفتی عیلمی عشقم دوینی فتوام وا نه دا
 ره نفه تی شیرین به شیرو زه حمه تی کسرا نه دا
 گهنجی باداوه ر له گیزی به حره دا بهر با نه دا
 عاشقانه حهز له نازو نازشی توبا نه کم

لابه گود له ، نیش له په رچهم بی زرره ی پویله و بلور
 شق له لیوی بی غهزیم و کولمی بی سوراوی سور
 قول به بی خرخال و زیررو ، سینه بی ملوینک و مور

نامه‌وی بوره زهلامی وهك سه پانی شاره زور
 مه بلی گواره و پاپله‌ی بانی سه‌ری مینا نه‌کم
 به‌لکه شوررم دهس که‌وی چیمه له سه‌ر بی پرژوبال
 سه‌د که‌رهت خوا بی بری رومهت به بی سپاوو خال
 عه‌شقی ساده سارده بیشک هر وه‌کو ناشی به‌تال
 هر زره‌ی له‌رزانه‌یه ده‌رویش نه‌خاته به‌زمی حال
 تیشته‌یای غه‌مزه و نه‌زاگهت ، نای و ، ئوف و ، لا نه‌کم
 کورر که‌روت و قوته نه‌سلا هیچ مه‌زه و تامی نیه
 بی قه‌تارو گوارچه‌ناخ و سلسله شه‌وقی چیه ؟
 داری لیمو هر کچه ، بی مه‌مکه کورر داری بی‌به
 بو به‌کی لی تی بگا لهم شیمه‌ره وه‌سفی کافی‌یه
 حز له‌زیره‌ی سه‌ر سه‌ریتی رابعه‌ی ناغا نه‌کم
 وه‌رنه سه‌ر سه‌یری نه‌زاگهت یاره‌که‌ی جلوه‌ فروش
 تازه بوکی بانه‌یی یاخو له‌ شیخی کونه‌ پوش
 که‌ر به‌ نازو چاوی ده‌ خا ، خانمی دل پرر خروش
 شیخ به‌ ریش و میزه‌رو س‌متی چلون نانیته‌ کوش
 نه‌هلی وه‌رء لیک سه‌یری وه‌لوه‌له‌ی دنیا نه‌کم
 بویه خوشه‌ خه‌لوه‌تی نه‌نها زره‌ی له‌رزانه‌ بی
 کچ وه‌کو شه‌می منه‌هر ، کورر وه‌کو په‌روانه‌ بی
 که‌ه له‌ به‌زمی بوسه‌ بازی ، که‌ه مه‌یی په‌یمان‌ه بی
 خه‌لوه‌تیکی چولو خالی وه‌ك عیبادت‌خانه بی
 قانعم نه‌سرو خه‌بالی دوله‌ری فه‌ردا نه‌کم

« قانع و تاوسی تانجی »

تاوس من و تو همدوکمان پیرین
بهك له بهك بهد تر مات و زویرین

من دوعا بو نان تو دوعا بو من
دوس دینه سهیرمان چ جیای دوژمن

تاوس ! نهزانم حالت بی حاله
هیچ خهفت مهخو وانیوهی ساله

پینج شهش مانگی تر ، به ئیزنی خوا
یا جوتی هیسر ، یا خو جوتی گئا

نهخمه زهوی جوتی پی نهکم
به تیرو تهسهل نانی توش نهدهم

کهواکهی بهرم جهوت سال تهواوه
هیچ کس نازانی له چی دوراوه

سالی تر نهیکم به جلی بهرت
با کولنج نهکهی ، نه داته سهرت

بهلام وا ئیستا فهسلی زستانه
وادهی کلیلهی بهفری کویستانه

دهسا بت بهنم نهی شیره کهی خوم
کهرویشک و ربوی چلون نهگری بوم

مه نواره بهوا کزو داماووم
مهتا بمینم عاشق به راووم

« وهلامی تاوس »

فانع هیچ کسی نازانی تو چیت !
له من خرابتر دائمه برسیت

نه شیخ ، نه مه لای ، نه نومی ، نه به گی

تو خوت نان بخو ، چیت داوه له سه گی

تو کونه نه قی په روه رده ی مزگه وت

نه وه ندهت دیوه له لارو له چه وت

سه د هزار شرریم به نیوه شررت

ده ستم به گونی کونه کی کوررت

نه وه خته زانیم که تو بی نانی . .

له من خرابتر دل پهریشانی

که خه ریک شیعی ، شیعیش نه گبه نه

ژینی شاعران خه یلی زه حمه ته

تا تو شاعر بی و من تانجی تو بم

له مه خرابتر ، مهر ره نجرو بم

وا من خه ریکم له برسا نه مرم

له باتی که رویشک مهر گونت بگرم

« سه ربازی »

سه ر له بو سه ربازی چاکه نه ک له بو چه تفه ی گران

دل له بو خه نخوری چاکه نه ک له بو میهری کچان

چاۋ نەگەر فرمىدىكى خوينىن دانەرىژرى بو ولات
دەك بە كۆيرى ھەر بەينى تاۋە كو تاخر زەمان
دەم نەگەر ھاۋارى ھوزى خوى نەكا پىرى بى لە قورر
سېنە ۋەك كوتر نەنالى دائىما پىرى بى لە ژان
بويە شانم پى نەوى بارى خەمم بو ھەل گىرى
يا زمانم بويە چاگە بىرى ۋەك تېغى دەبان
بو جلىت بازى قسەو مەيدانى فىلو دەس برىن
شاسوارىكم بە چەشنى روستەمى مازندەران
يىتە سەر بارى كەرەم بە كدانە جۇ نادەم بە كەس
خوم بە جويەك نەيفروشم تاۋو خاكي نىشتمان
من بە دەم مېلەت پەرىستم خزمەتى كوردان نەكەم
خوينى بايشم نەرىژم بو تەماعى بەك قەران
ئافەرىنىم بارك الله ئىشى خومە چاۋو راۋو
دوودلو ، سى دولبەرو ، چوار مامەلەو ، پىنج شەش زىبان
تاۋى غاندىم بو ۋەتەن تەركى ھەمو خوراك تەكەم
تاۋى شىخى خانەقام تاۋى جەردەى سەر مـلان
تاۋى نەمىنى نەفەندىم عەتـرو سابونم ھەبە
لەحظەبى سەيرم نەكەى شىخو مەلاۋ رىشىكى پان
ھەر شەوى پارەم بى تەقلیدى سەد خەپام تەكەم
ھەر سەعاتى مەى نەبو بەرمالو شانەو تەيلەسان
تاۋى كوردم رانك و چوخەو مېزەرو پەستەك لە بەر
گاھى شەپقەو گە قەلە گاھى خودەى سەر گران

« وهسيهت بو كوتك »

روله وهسيهت بي كه مردم سهبري نهم نه شماره كه
هفته بي جاري تهماشاي شوري نهم گوفتاره كه
بابي خوت رهفتاري چون بو توش هر نه و رهفتاره كه
روله قازانجي عمومي و ، پشت له خاوهن پاره كه

بيره مه يداني دلپري هر وه كو شيري ژيان
جهرگي دوژمن ههلدره و بيره وه كو تهي ده بان

روله لاني فهيله — وني لي نه ده ي هرگيز به دم
نو كيري هرگيز نه كه ي بو حاكمي رومو عه جهم
چي له دلتايه مه ترسه بيخه سهر نو كي قه لاهم
گوي نه ده ي روله به جه ورو تيش و نازارو ستم

واپره بانگي بده بو خزمه تي كوردي زمان
به رخي نير بو سهر بررينه نهك له بو دوشينو ران

روله دايم چاوه رواني هه له تي شيرانه به
دوژمنيكي زوله كوردي نو كيري ييگانه به
هر به هيواي دهنگ دليري و ژبني سهر به ستانه به
كه وتا روژي خوي خه ريكي توله يي دولانه به

روحي شيرينت ده رينه بو ده واي ده ردي گران
رو كه ره قه نديل و تاكو هر بلي يا نيشتمان

كه لورو سور سورو گه شكی و شاري كرماشانه كهت
به ختباري و مه نمي و هم شاكه لي و شيروانه كهت

مای دهشت و باجه لار و سانی هه ورامانه کهت
پژدهرو ، بلباس و ، هه رکی و ، جافه تی و ، گوران ه کهت

دهس به دهس به کتر گرن بو به کتری وهك پشتیوان

تی بکوشن بو ژیانی کوردو خاکی کوردسان

روله کهم خویندن بخوبینه مه کهت به ده زمانی کورد

تی که یشتن مه ره مه بو زامی بی سامانی کورد

لاپهره ی میژوو نه زانی چون بوون شیرانی کورد

باسی بابا نه رده لار و زه نادی و بابانی کورد

نه وروپا نوسیویه بو تو بهك به بهك وهك داستان

توش به چاکی رای که یینه بو نه خوینده ی کورده کان

نه و ژبانه که ی ژبانه ؟ وهك کهوی بهندی قهفس

ژیر چه پوکی رافزی بی و ژیر دهسه ی پیای ته رس

پهت له مل بی و رات بکیشن هه وه کو تانجی و مه رس

نامهوی نه و جوره ژینه دهك خوا نهیدا به کهس

قهف قهفی حهلقه ی که له بچت هه لبره وهك پاله وان

خوتو مندالت به کوشت ده ! بو ره واجی کوردسان

« له گهل بولبول »

نه ی بولبولی بی دانه من و نیوه هه ژارین

هه ر دوو وه کو بهك مونت هزری فهسلی به هارین

نو چه شنی من و من وه کو تو بی کهس و کارین

داماوو کزو دهه به دهری کچه یی شارین

يا به ندى تەفەس خانە وە يا وىلى ديارىن !

من قور بەسەرى دەستى فەلەك چەرخى جەفاكار
تو دل بە خەمى دەردى گول و خونچەبى گولزار
من دەر بە دەرى فتنەبى جاسوسى خەتابار
تو بى پەررو بى بال لە دەس زولمى لقى خار
هەر دو بە بە کو چاکە بلىن ، دىلو هەزارىن

تو شىپتى دلو من بە هیواى بەرزى ولاتىم
تو مەستى گولو من بە فیدای عەزم و سوباتم
بەم جورە نەرۆم شەرتە هەتا ماوە حەیاتم
تا دەس نە کەمە گەردنى ئاواتى نە جاتىم
روم نایى بلىم زادەبى شىرانى شكارىن

من شىوون و گرىمان و ئەتو شور و تەرانە
تو بەزمى سەبنان و منىش ئامى شەوانە
من بو وە تەنى بى كەس و تو دانە و لانە
بنوارىن لە بو سوررى كەچى چەرخى زەمانە
بى سوچو خەتا بوچى وەها بى بەشى يارىن ؟

ئەى بولبولى هاودەردى خەفەت بارى دەرون رىش
توش هەر وە كو من بى كەس و بى ياوەرو بى خویش
هەر دو وە كو بەك پەست و برىندارو جەفا كىش
كەى بى كە برىبى دلى هەر دو بى سارىش

بى باك باىن ئىمە لە ناو گىتى ديارىن

قانع من و تو و ، بلبل و خهم ، چه شنی برا بوین
بو یه کتری نهم چواره تهواو پشتو په نا بوین
هر بهك له بو نه و سیانی تره زور به وه فا بوین
بوچی من و خهم نیسته له نه و دوانه جیا بوین

بولبول له گولو ، گول له چلو ، نیمه له خارین

« شعری کچهکانی قانع »

نیمه که کچین دوله‌ری دلداری جیهانین
خونچه‌ی چه‌مه‌نی باخی گولی کوردانین
ته‌ستیره له روی نیمه‌ چلون خه‌جله‌تی نابی
روشن‌ترو پرر نور وه‌کو مانگی جوانین
وه‌سلی حه‌ره‌می نیمه له بو خادمی کورده
بو بی هونه‌ری خاکی وه‌ته‌ن نه‌صی حه‌رامین
بی قیمه‌ته لای نیمه‌ یه‌نین به‌رگی چویت لی
عاشق به هونه‌ر مه‌ستی غه‌زه‌ب تیغی ده‌بانین
شوق له و کوره وا ده‌س به‌خه‌نه‌و مه‌بلی حه‌مامه
قوربانی کوری سه‌ره‌کشی کوردانی زه‌مانین
وه‌ختی به‌سه‌فا سه‌ف نه‌به‌سین روژی سیاحت
مایل به‌کوری کوردی وه‌کو شیری ژبانین
نهم ده‌رپی له پیمانانا ، له پی‌ی بی هونه‌ری خاک !
نهم نیسه له سه‌رمانه له‌سه‌ر به‌د دل و ناپاک

ټيمه که کچين قور به سه رو مات و حزينين
 بو بي که سي هم خاکه جگر زام و برينين
 نهی کوه — لهی که نجاني موسه ما به منه و هر
 بو مهرگی وه تهن ټيمه همو نه لسه شينين
 چون ټيوه همو بي خهمو بي پيري ولاتن
 ټيمه به غزه ب دل به خهمو ديه گرينين
 سه دکاشکی له جی ټيوه سه فی ټيمه بو و ايه
 نه تدي که چلون حازری مه يدانی به قينين
 داخمان نه و يه ټيمه ډن و ټيوه پياون
 ټيوه به هونهر () ټيمه مه قينين
 هر روزی که ټيوه به نه مه ل سه پرو سه فا کن
 ټيمه همو بو ټيوه خه ريك زاری و شينين
 هم ده رپی له پيمانا له پری بي هونهری خاک !
 هم نيشه له سه رمانه له سه ر به د دل و ناپاک

ټيمه که کچين هر به کچی عاج — زو پيرين
 داماوو سه راسيمه و بي شه و وقو نه سيرين
 قانع به همو ته بی غزه ل خوانی به که ی بو
 شاهیده که وا ټيمه همو مات و زويرين
 نفوسه که ټيوه کورری مه يدانی تيزاعن
 زور يازوخه بو ټيمه خه ريك نان و هويرين

شیر دەرچی له غابات نه گهر نیرو نه گهر می

لکن نه مه زور عهیبه که بی پشت و ظهیرین

دوبنی کچی نه بووت به کچانی وه تهنی کورد

تیلانه نه یا ههرچی که بیرین و سه غیرین

هم دهرپی له پیماننا له پی بی هونه ری خاک

هم نیشه له سهرمانه له سهر به ددلو ناپک

« قانع و کهره گهی »

کهریکم بو ، چ کهر ، وهک باوو بوران

کهریکم بو ، چ کهر ، بار کیشی دهوران

کهریکم بو ، چ کهر ؟ چه شنی سه یاره

کهریکم بو ، چ کهر ، وهک شیر می مه بدان

کهری نوحی نه بی باپیری هم بو ،

له گهل گوی درپژی عیسا خال و خوارزان

به لاشه بهرزو زک نه ستورو سه رزل

که فهل گورج و پهراسو چیخ و گوی پان

شفاو دارو دوشانه بهرزو میل قه ج

کک شور و سپی توك و قهوی دان

اه کهوشی سم ههتا لاری ره فیسگی

خه تیکی موسته قیم بی که سر و نوقسان

شهوی پیم ووت : چلونی یاری دیرین

نهوا سهرما بزوت ده ستم به دامان

نېتر زستان و کاتي دار کيشانه
وه ڪو سالاني پيشو پيره جهولان

نه نانم هس ، نه شه ڪرم هس ، نه چايي
نه بهرگي خوم و ژيني باقي خيزان
همو هر چاوه رواني هيمه تي توبن
بنرڪيني به بارو و بيته مهيدان

« وهلامی گهره شين »

وتی : قانع ، نه سف بو بی حه بابريت
حه يا زور خوشه بو پياوی به ويژدان
به کام جي ؟ کام گورر ؟ کام نالو بزمار ؟
به کام ره شوهو جلو جل به ندو ڪورتان ؟
نمه چند ساله من بارکيشي نيوم
به خه و نه مدي جهوالي نالفو دان
وهسای نالبهندي من وهك تهيري عنقا
نه ييزاوه له روی دهوراني دهوران
به نهو ناله قهسه م نه ندا له ژير پيم
به نهو جويه قهسه م نه منايه ژير دان
قهسه م بهو گازه نه مديوه به عومرم
به نهو چه ڪوشه که نه مدي مهر له ليدان

نه بي خيرم نه بي غهيري زهره زهره
نه گهر ورديشي کهي نه عزام به گوچان

(شعری تور)

کو کو کوردم ، ززوانم للاله ، ته ته واو
نه نه زانی ، عمالی ، کک کردم خخراو

ورده فقم سسواری بیا بون و منیش
ررروژی مه مه مه پدان که که کهر دینمه تاو

بو نه جانی هو هو هوزم له له باتی تته ننگ
سسواک و رریش و که که که شکولی شکاو

له له لا خوی مه مه لامو نه نه نه مزانی شتی
غیبری باسی ممارو ته ته ته ورو حه حه ساو

ففطره و زه زه کات و به به باسینی نه خوش
نه نه تاگر ، جه جه حه نهم ، بلیسه ی به ته تاو

پیپردی صصراطو مه مه مه نگوبنی به به هشت
حوحو حوری ججوان و می می میوه ی ته ته واو

دددریژی جه جه جال و کو کو کورتانی کهری
کو کوشتن مه مه سیح و عه عه عه سای بیناو

ته ته نیشک بمنال و گگگرتن شه شه شه
مه مه هالی ژژنانو بیونی به چه چاو

ته نه مانه به به بیانم کک کردن به شیر
له منالی خه خه ربک بوم مه مه تا بوم به پیاو

قانما شیرت به سانی قیصهت و نرخی نه
تو نه مانه که به لالی ناوی خوت خه پته وه ناو

« گریان »

براکم حاله تم گریانه نه مرو
دلو جهرگم ته و او بوریهانه نه مرو

به بهك له حزه دوسه د حالم نه گوری

ته ماشای حاله تم مه پیرانه نه مرو

له باخی مه زره عه ی یقبالی لارم

له خهم کو کو وه کو خهرمانه نه مرو

ته وهنده حیزه به ختی شومی نه حسم

له به ختم واعظیش شه پتانه نه مرو

گروفتارم به دهر دو بی پزیشکم

ته داویسم هر خهم و گریانه نه مرو

ستاره ی به ختی نه حسم وا له گوما

له عه قروب تالسم میزانه نه مرو

خهم تاج و سه را په ردهم نه خوشین

دهرونی دل ته و او ویرانه نه مرو

وه کو (قانع) خه یالی گه وره بیوم بو

که چی نیسته خهم بو نانه نه مرو

« تی هه لکیش له گهل حافظ »

عاشقی دل به خهم نه که ی ! هه و او خه یالی خوردو خه و

(باده دلگشا بچو ، تازه به تازه نو به نو)

کانی که یارت دپته لات له گیزی خهم نه تدا نه جات

(بو سهستان به کام از او تازه به تازه نو به نو)

چینه له سبجری عابدی ، یا وشکه زهدی زاهدی

(باده بخور به یاداو ، تازه به تازه ، نو به نو)

تو هر ده می مهراره تی ، نهو هر شهوی نهزاکه تی

(نقش و نیگارو رهنگو بو ، تازه به تازه نو به نو)

قانع نه گهر موشه ره فی حضوری یاری خوت نهوی

(قصه حافظش بگو ، تازه به تازه نو به نو)

« دیسان تی هه لکیش »

تو خوا زلف خه ناوی زهمانی وه سلت گامه

(انی رأیت دهرأ من هجرک القيامة)

نیزهاری عشق بازی تا که می بکم به بی سود ؟

(لیس دموع عینی هذا لنا العلامه)

من نیمیته جانی به ختم نه کم وه لی نه زانم

(من جرب المجرب حات به الندامه)

نهی دل له یاری بی مهیل ، بی مهیل به ! چونکه راسه

(فی بعدها عذاب فی قربها الندامه)

صوفی نه لی به بی ره نج وسالی دوا بهرم ههس

(والله ما رأینا جأ بلا ملامه)

دوینی له به ختی من یار چار شیوی شهرمی لادا

کالشمس فی ضحیها تطلع من الغمامه

قانع له شهوقی چاوی عاشق به پیاله مهی بو

(حتی یدوق منه كأساً من الکرامه)

(مہریوانم . . !)

مہریوانہ مہکانی مہرو خانہ

مہریوانہ وہکو باخی جینانہ

مہریوانہ بہہشتی روی زہمینہ

مہریوانہ کہ نایابی جیہانہ . .

برا سر چشمہ کی وہک سہلسہ پیلہ

بہ عینی خاکہ کی فہردی زہمانہ

لہ ناو نہو دہشتہ دا گولی زریبار

نمونہی چاوی لیلی عاشقانہ

مہوایی موعتہ دیل کوستانی پرر گول

بہ مل باقی ولانا ، ناسمانہ

بہہشتہ ناوو خاک و باوو نہرزی

کچانی حورو کورر غیلمانیانہ . .

نہمہ زور فہخرہ بوخاکی مہریوان

مونہریخان نہلین جی ناردہ لانہ

نہمیر حمزہ و (۱) ہہلوخان و (۲) قوباد بہگی (۳)

بہکا بہک جیگہ دہسیان تیا نیشانہ

جہنابی ناری (۴) فہرموی خاک کی نیمہ

فہدیم تانیستہ جیگای شہ اعیرانہ

خہیالی و (۵) شیخ . بہ عید و (۶) خاتو خورشید (۷)

مہلا نابی (۸) کہ شعری چہن جوانہ

فهریقو (۹) ناری ههردو بهحری عیلمن

له گشت لایهك هونهر هابان عهیانه

به فارسی و عارهبی و كوردی و تورکی

به چوار زمانه نهده بیاتیان عهیانه

له قهرنی پیشوا کاری مهریوان

موحهق خارجی شهرح و بهیانه

زمان کوا قوهتی شهرحی نهداکا

قهلم کهی قابلی نهو داستانه

به هیچ قانع ههمو وهسفو نهناکت

که نیسته مهزلی بیگانهکانه

۱ — نه میرحه مزهی بابان که له دیار بهکر شکا گه رایه وه مهریوان
لهوی قهلاو خانویه کی کرده وه خیزانه کهی تیا حه سایه وه خوی دوباره
هوجومی برده وه سهر دوژمن له شاری (به عقوبه) شهید کرا .

۲ — ههلوخان کوری که ریمخان کوره زای سورخات شایه که پایته ختی
شاری زهلم بووه ، له دهوری ههلوخاندا حو کمرانی نه م بنه ماله گه وره به
وه کو ئارده لانی بی له زهلم گو بزاویه تیه وه له مهریوان دانیشتوه وه
نیسته ناثاری قه لایه کی زور گه وره له مهریواندا ههیه وه به ناوی
ههلوخان وه مه شهوره ، له بهر دهم قه لاکه دا وارشی مزگه وته کونیک
ههیه زور گه وره به به مزگه وتی ههلوخان مه شهوره ، له سالی ۱۳۲۷ ی
کوچی لافاوی باران بهردیکی له وارشی مزگه وگه که دهر خستبو که نه م
شیره فارسی بهی له سهر نوسرا بو : —

« مسجدی عالی هلوخانی حیفش این است میشو دفانی »

۳ — قوباد به گ ، قوبادی کوری فهیروزه که بابا نهدده لانه ، نه سلا له تابه فهی (مامویی) خه لقی دیی (سیامبوه) به که دی به که له بناری شاره زور له ناحیهی (خورمال) و قهزای (هه له بجه) ، کاتی که توره قی کرد جیگهی حو کمره وایی خوی هینایه مه ریوان ، له سه رکه وتنی نه م پیاره که ورده دا من هبج نانوسم چونکه نه گهر سه د به کی ته رجومه نه حوالی بنوسم نه بی کتییکی ته نریخ دابنیم .

۴ — ناری ناوی مه لا محمه وه به (کاکه حمه) مه شور بووه . له دبی (ییلو) دانیشتوه نه شعاری ناری به کوردی و فارسی و عه ره بی وه کو نه ستیره له ناسمانی نه ده بیانا نه دره وشینه وه ، به لام له عیلمی عه ره پیدا به که می زه مانی خوی بووه .

دهستی شکاووم هه وه کو وه جاخی کویره به کیکیش نه بو له کوردستانا تی بکو شیت هندی له دیوانه که ی چاپ وه بلا و بکاته وه تا نه م پیاره که ورده ی کوردستانه ناوی گوم نه ییت ، من بهش به حالی خوم نه توانم بلیم قانع نیستیفاده ی نه ده بی زور له خزمهت ناریدا کردوه .

• — خه بالی شاعریکی کونی مه ریوانی به له ده ورو بهری سه ده ی ده هه می هجریدا ژباوه ، نه وه ی که لهم زاته به نر خه به جی مایی فور تانیکو دیوانیکی شپیری خوی به خه تی خوی جی مابو . به لام هه دوو کیان درراونو په رپوت بوون ، دیوانه که ی دلوپهی باران شوریبویه وه نیستیفاده ی که متر لی نه کرا . . به شیعه کانییا وا ده ر نه که وی که پیابویکی قه له ندهر مه شره بو وه تن دوست بووه . له زور مصرعی

نه خویندریته وه که شکاتی له زولمی زه مانه کردوه ، وا ده رنه کوی که
دوسی ده فعه بهک که وتوته بهر تالان و برروی (قزلباش) و (نه رده لان) .
له ناخری قورنانه که یا سه ره تایی خوی وا پیشان داوه که خه یالی
ناوی (شیخ محمد) ه و کوری (شیخ حیدر) ه له ساداتی
کونه پوشین و له دبی (سه له سی) له ژوروی روز ه لاتی قه لای
مه ریوانه وه ژباوه .

۶ — شیخ سه عید کوری شیخ محمدی دولاشه له ساداتی (کابل) ی
مه ریوانه باپیری فانه ، تم شیخ سه عیده زانابه کی زور گه وره بووه وه
تصنیفاتی زوری هه به به لام زور تریان له عه قایدا بووه ، شاعریکی زور
پایه بهر زیش بووه زور تری شیعی به هه ورامی وه له سه ر ته رزی قه دیم
وتوه . دو جه لد تصنیفی هه به له عیلمی تجویدا ، به کیکیان به زمانی
فارسی نه وی تریان به زمانی کوردی ، فصایدی شیخ سه عید که به
عه ره بی وتویه زور تر له هجه ی شاعره عه ره به کانی زه مانی جاهلیت
نه کات ، نه توانم بلیم شیخ سه عید نه گهر له ناو عه ره بدا بوابه له (امره
القیسی) و (حسان) که متر نه نه بو ، به لام هه مو جه وه ره که ی هه ر
وه کو شاعره کانی تری کوردستان له گوشه ی که لاوه کونه که دا فه وتاون .

۷ — خاتو خورشید کچی شیخ ماری (که ولوس) و له ساداتی
« ته رراته ون » ه چه پوکی روزگار مالی باوکی خاتو خورشیدی فری
داوه ته شاری « سه » . خاتو خورشید به منالی له لای « فاطمه خانی »
نه رده لانی مه شم بهر فراوه ته بهر خویندن ، وه له فارسیدا مونته ها ده ره جه
به نووت بووه . پاه ی مه عاوماتیشی له عیلمی عه ره پیدا گه شتوته

نه‌ندازه‌به‌ك كه له عیلمی « نحو » و « صرف » و « به‌یان » و « منطق » و « عتماید » دا زور بالاً بووه . . . وه خو و ره‌وشتیکی به زوانی فارسی تصنیف کردوه که ناوی ناوه « تربیه‌ی مادران آینده » .

له و کتیبه‌ی خوبا بو پاراستنی ساواو به خیو کردنی منال ده‌ستوریکی داناوه نه‌توانم بلیم مه‌گهر دکتوریکی زانا ته‌ریبه‌ی وا بنوسیت وه دیوانیکی له پاش به‌جی ماوه زور له دیوانی « مستوره » ی مه‌شهور جوانترو به‌رز تره . به‌لام چونکه خاتو خورشید له ناو عه‌شایه‌ردا ده‌وره‌ی زینده‌گانی به‌سهر بردوه بلاو نه‌بوته‌وه ، وه له عیلمی قالی ته‌نین‌دا که پی‌ی نه‌لین « ته‌ون گهری » به‌که‌مین ئوستادی زه‌مانه‌ی خوی بووه . . . ته‌نانه‌ت چند نه‌خشیک له فالیدا که به‌پیری خوی دروستی کردوه وه ناوی ناون « خورشیدی » ئیسته‌ش له زاو ته‌ون گهره‌گانی ئیراندا به‌عه‌ینی ناو مه‌شورن . . . ئیمه‌ ویستمان که بو نمونه‌ چند غه‌زه‌لیکی بنوسین به‌لام وه‌خت مساعد نه‌بو .

۸ — مه‌لا ئابی ، ناوی شیخ محمدو کوری شیخ سعدالله‌یه که شیخ سعدالله مالک بووه له‌دی « به‌رقه‌لا » و « جه‌لیله » دا ئهم شیخ محمده ته‌ریقه‌ی نه‌قشه‌ندی بووه وه ژبانی به‌ ئیرشاده‌وه رابواردوه ، تصنیفات له هه‌مو عیلمیکدا زورن به‌لام نه‌وه‌ی که به‌چاپ گه‌بشتی عه‌قیده‌یه‌کی کوردی‌یه که نزیکه‌ی حه‌وت سه‌ده‌ شیعری ته‌بی وه ناوی ناوه « روشنی دل » به‌فارسی و کوردی و عه‌ره‌بی و تورکی شیعری هه‌به . . .

۹ — فه‌ریق ناوی مه‌لا ره‌سوله خه‌لقی دی « قوخه‌مامو » به‌له به‌ینی شلیرو بانه‌دا ، ئهم‌زاته له مه‌ربواندا که‌ورو بووه وه هه‌ر له‌ویشدا

پي گه بشته ، له هه مو علومى عهزه بيدا مه له وانىكى ته واو بووه ، به
كوردى و فارسى و عهزه بى شيمى هه به به لام به چاپ نه گه بشتوون .

— خه نجه ر —

[پينج خشته كى قانع له سه ر شعرى كوردىك]

هه واى سه ر شاخ و كوستانم پزىشكى ده ردو عيله تمه
خوا ناوا بى نه م خا كه كه ما بهى ژين و صحه تمه
ده رره بى كوبرى كهى هه ركس له سه ر فه وتانى جه نه تمه
نشانه تيرى زيلله ت بى نه وى به د خواهى ميلله تمه
ده غه رقى گبژى نه گه ت بى نه وى دو ژمن سه عاده تمه

به ده ستى خوم نيه وه الله له ديوانى خوا كوردم
له ناو شيوخ و به گ و ميرو مه لاو شاهو كه دا كوردم
ته ماشاى جه وهه رى من كهى نه زانى ناشكرا كوردم
به كوردى بومو خولقاوم هه تا روژى جه زا كوردم
له سه ر نه م بيرمه ژينم ژيانىكى حه نيقه تمه

فيدات بم كورده بو خاكت چ بى عه به و چه نى دلگير
نه گه ر خاكت نه سوتينن به نارى حيله وو ته زوير
به هه شنيكه كه نى حاجى نيه هه رگيز به جوگه تى شير
وه تن زور خوشه فه درى بى نهايه ت نابه ته ته قريه
له لاي عالم كه دوزه خ بى بلند تر سه د له جه نه تمه

ته ماشای پیره مه گرون که ده ماخی چه نده سه به رزه
له باخانی ته بیعه تدا گولالهی سه ده هزار ته رزه
ته ماشای نایه تی خوا کن له نه وسافی وه تهن ره مزه
به بورهانی که لامی حق به دل حویپ وه تهن فه رزه
که سهی مونگیر بی بهم قه واه نه زانی بی له سه ره خه تمه

وه تهن دیوانه کهی خوتم به لا گوردانی بهر پیتم
ته گهر بیتو قبولم کهی به دل سه ربازی سه ره ریتم
جگهر سوتاوی لاوانی به بی مالو به بی جیتم
له باخی عشقی میلله تدا فیداکاری نه سه هم شیتم

فیداکاری له سه ری هی رشی سه یلی موحه به تمه

چ خوشه زه حمه تی زور زور له پاشان ره حمه تی تیا بی !
چ شیرینه ده وای تالی به شهرتی صیحه تی تیا بی !
نه بونی خوم و نه ولادم قبوله عیزه تی تیا بی
به روح کیشانی خوم رازیم روفاهی میلله تی تیا بی

به بی ژینی وه تهن ژینم ژیانیکی مذلتمه

خوا بو خاتری جه می وه تهن خوا هانی دل پاکان
به خوبنی ناحقی کوزراوی نه شکه وتانو بن بهردان
به حقی چه زره تی پیغه مبهرو سی جزمه بی قورژان
بژی کوردو بمینی تا قیامت خاکی کوردستان

به عهونی نه و خوابه خالقی فکر و ته بیعه تمه

« رولهی کوردم »

من که رولهی کورده کانم تورک و تارم بو چی به
تا برای پشتیم بی یاری له مارم بو چی به
تا کلاشی بهن چنی ژیر مه حکمه می خوم دهس بدا
قونده رهی تهسک و تروسک و لارو خوارم بو چی به
تا کتیبی وه سفی خاکی کوردسان نینشا بی
وه سفی رکن نابادو نه هری رودبارم بو چی به
تا سهیلی زهردو سوری فیتکه دوری خوم بی
فاتمه فلتی نیرگه له و توپی سیفارم بو چی به
شهر به تی ههرمی لهت و دوشاوی شوکه م دهس که وی
نارهق و ترپاکی ههروهک زههره مارم بو چی به
نه ی که شومشاله عهزیزم سه دگرا مافون نهژی
سوزی شمشالم بی من عودو تارم بو چی به
رانکو چوخم دهس که وی چیمه له فاسون و حهریر
جاوی خومالیم بی چتی توجارم بو چی به
بانی خیلان ناوه دان بی ، بو قه لیم بو کورده کان
تازه نیتر نوچی پیسی بهد نیگارم بو چی به
تا بی به فراوو میرگ و چیمه ن و ئیلاخی خوم
ناوی سوپرو درر که زه رده ی گهرمه سارم بو چی به
تا تهماشای قامهت و له نجه ی کچی کوردم بی
حوریو غیلمانی صوفی مفتیه خوارم بو چی به

تا هزاری نېكته كو وهك قانعى پهيدا بې
ده قهرى نهفسانه كونى پرر له عارم بو چى به

« به هارى »

نمروكه مهوسمى سهيرانى نهو به هارى به

نمروكه روژى دهستى يارانو يارى به

نمروكه روژى زهوقه له نهربابى نه هلى دل

نهم روژه روژى قهقهه مى جامى خومارى به

نمروكه روژى كهيفو نيشاطه له عالما

نمروكه روژى جهژنى ههمو كورده وارى به

دامبى كيوه كانه له سهد رهنك نالو وال

سهر به ندى شاخه كانه به گول ناديارى به

فهراشى باى شه ماله چه مهن زيب و فهرر نه دا

زوراعى ههورى تاله خهريك نانو يارى به

ههر خونچه به به كهيفو ده ماحه له سهر چلا

ههر بولبلى ههژاره كه نيش و كارى زارى به

ههر دهنگى دهغه به عه يشه وه وا حه سره تانه لى

ههر رهنكى كهغه له نه هج و مقامانى نارى به

ههر گوى به پرر نه بى له سه ماعى روبا بونه لى

ههر نهفسه زل نه بى له شهراراتو هارى به

ههر ميشكه پرر نه بى له خه يالى وه تن وه تن

ههر كورده مات نه بى كه چلون دهردى كارى به

هه ركهس له ژبني خوي به ته واوي موفره حه

ئپلا كه ئيشي كورده كزي و بهره باري به

زه له نه سيري جه ورو نه زانين له عالمه

شه له كه نه شكی حه سهره ت و ناليني جاري به

تاجي نكين و عزه تي بهر باده تانـ جه ورو

سيروانه نه شكی خويني به ايلي فواري به

كوستاني كوردستانه به گريانـ هوه نه لي

نه ي واي ئاي هاي چ ده رديكي كاري به

قانع له حه سهره تي خزمانی كورده هه ر نه لي

هم كاره كاري كورده ! نه وهك كاري باري به

« پينج خشته كي »

كوردستانه يشه لاني شيره كهي مه بیدانمه

خاك و بادي نيشتمانه يشكه ي لاوانمه

كوردسانه مه كته بي و پژدان و هم عيرفانمه

دركو دالي كوردسانه سوسهزو ريحانمه

گهرمه سيري كوردسانه شهر بهت و فجانمه

كيو و كوستانى ولاتى كوردسانه جه نه تم

خاكي خاوون رزقي كورده دا يكي پرر شه قه تم

ئاوي ساردو ناني زورو نيمه ني بي زه حه تم

كه ي وه كو خه لقي له خاكي خه لقه دا پرر مينه تم؟!

هه ر نه ليم ئاوا بي يارب جه نه ت الله دانمه

فهری فیردهوسی بهرینه باخی هه-جیرو هه-نار
خاوهنی حهوزو حهیات و مهرر مهررو جوگه و چنار
کهوسهرم جوگهی دهلینه ، یا بناری سه-زچنار
چه-مچه مال و بازیانم مهسکهنی شیرین سوار
بی تهماشای شارهزور که چالی دهخلو دانمه !

(فخری رازی) بی به بی کهس حورمهت و قهدرت نیه
سه د کرورت بی که خوت ماقول نه بی سودی چی به ؟
مولکی بی خاوهن عهزیزم هر وه کو داری بی به
باکه وانیش خوش پیکی موضتهری لویی ژی به
کوا پیاوی تی بگا لهم شیره بی مهعنامه ؟ !

قانعم نهسپی خه یالم چه ندی تر سه رگرم نه بی
مشتهری نه شعاره کانم قهررنی تر بی شهرم نه بی
نهی نه سف هر تاکو بهردی رهق تهواوی نهرم نه بی
چه ند هه ژاری دل خه یالی داخلی سه رتهرم نه بی
من نه بی چی بکهم که نیسته نارهزوی مهیدانمه ؟

« مناجات »

یا محمد لیو به بارو دل به بریانم مهسکه
نهی ره نیسی هر دو دنیا دیده گریانم مهسکه
دهسته نه ژنو و چاوه ریگهی دهستی یارانم مه که
من که نالی توم زه لیلی باری عصیانم مهسکه

غهیری قاپی ره ئفه تی به کهس سه نا خوانم مه که

نه‌ی شو عاعی شمس و کهو که ب شو عله‌بی نه‌نواری تو
زینه‌تی (جنات عدن) شبه‌ی روخساری تو
نه‌ی بوراق و تاج و ره‌فره‌ف خه‌لعه‌تی نه‌نواری تو
نه‌ی مه‌سیحا چاوه‌ریبگه‌ی نوقطه‌بی گوفتاری تو
به‌ش برراوو بی نصبی لطف و نیحسانم مه‌که

نه‌ی خولامی باره‌گه‌ت قه‌یسه‌رو داراوو جه‌م
وه‌ی له‌ دیوانی جه‌زادا شافعی جومله‌ی نومم
مه‌سنده‌ی نه‌وره‌نگی به‌زمت که‌وته‌ ژور لوح‌القلم
نیئتیزاری فه‌یزی لوتقی تون هه‌مو عورب و هه‌جه‌م
غه‌یری نالی طاهرینت ده‌سته‌ دامانم مه‌که

تو کلیم و ته‌کیه‌گه‌ت عه‌رشی ته‌عزهم میسلی‌تور
قاب قوسینی له‌ به‌ینا ما ، به‌ تیکه‌لی‌نورو نور
باعثی ته‌زینی قه‌سرو جه‌نه‌ت و سیمای حور
روژی مه‌حشر چون به‌ باری نه‌گه‌ت و یم بو حضور ؟

سا له‌ به‌ر خاتر حسینت دل‌په‌ریشانم مه‌که
واسطه‌ی نوتقی به‌عیرو موقته‌دایی مورسه‌لین
شتری مه‌یدانی فه‌زلت سه‌د وه‌کو روح‌الأمین
ریزه‌جویی خوانی لوتفت سه‌د هه‌زاران عاکفین
یا رسول الله به‌حقی‌ئالو به‌یتی‌طاهرین

سه‌ر کزو ئاشفته‌حالی ده‌ستی شه‌بتانم مه‌که
مه‌خزه‌نی نه‌سراری غه‌یب‌وره‌به‌ری ریگه‌ی هدا
خاکی ریگه‌ت (کحل مازاغ‌البصر) بو‌نه‌نیا

شـارقى بـورجى نبوت شـاهبازى كـبريا
رهـحمى خـيرت بى به (قانع) تو يو زاتى خوا
كوا خـهلاتى ؟ موسته حـقم روت و عـوريانم مه كه

« فـهسلى پايز »

(ر)
تهى وه ته پايز به خير بى چونكه ئيستا باومه
گرم و ساردى فهسله كهت عهينهن دلهى شيو اوومه
بارهشت ٦٦هـى دهرون و هورت هر وهك چاومه
نم نمى باران نه بارى وهك تـكهى زوخاومه
شاخ و داخى تو نمونهى جهركى هـل قرچاومه
گيزه لو كهى سهر ملانت وهك هـناسهى پررگرين
نم له سهر كوستانه كانت دو كهلى تهلبى حـزين
ساردى نه شكوت و موغارت وهك دهرونى پرر برين
پوشى وشكى دهشته كانت بهندى جهركى ناگرين
بهركه ريزانى درهختت عومره كهى نه وتاومه

تهى وهتهن باپيـكه وه هـل كهينه سهر گريان و زار
تو له بو كه نـجاني لادى و من له بو لاوانى شار
تو له داخى هـلهپهرين و ، من له داخى عود و تار
نهشكى خوبنين دا بريژين هر وه كو هـورى به هـار
كهـر حـيام بى خوبنى جهركم شهـر بهت وشه كـراومه

تهى وهتهن كوا نه عره ته و نر كه و گوردهى شيرانه كهت
كوانى قانون و نـظام و دهـبده بهى بابانه كهت

بوچی ون بو عیلم و عقل و سنعت و عیرفانه کهت
جاهل و مادونی خه لکن سهر به سهر خیزانه کهت

نه‌ی وه‌تهن سا گوی‌گره له‌م شیوه‌نه لیشاومه

نه‌ی وه‌تهن هیندی به ناوی تویه‌وه جاسوسی تام
نه‌ی وه‌تهن به‌عزی له داخی تویه بویه په‌ندی عام
فکری خومت بو به‌یان که‌م موخته‌سهر تاخر که‌لام
شهرته تا تو بی حهرام بی زیاره‌تی (بیت الحرام)

شاره‌زوره جی‌سی سه‌عی و مروه و سه‌فاو پرر تاومه

نه‌ی وه‌تهن خو من به ناحق سهر کزو تاواره نیم
رواه‌که‌ی خوتم به پاکی دوزمن و خوبه‌نخواره نیم
چونکه روله‌ی کوردسانم وه‌حشی و په‌تیاره نیم
وا مه‌زانه که‌وته روژی خوی وه‌ها بیکاره نیم

سه‌یری مه‌غزی دوزمنت که تیکه‌لی خوبناومه

هوزی کورد یا خوا نه‌مینم بو هه‌ناسه‌ی سهر دتان
بو خهم و ئاهی ده‌رون و بودله‌ی پرر ده‌ردتان
بو لچی وشک و به باروره‌نگ و رومای زه‌ردتان
دور له خوی بی شوینه مه‌جنون چوله شاخو هه‌ردتان

شیوه‌نم سهر مه‌شقه کورده بو وه‌تهن کیشاومه

نه‌ی وه‌تهن تو مه‌مله کهت بوی که‌ی وه‌ها ویرانه‌بوی؟

که‌ی نه‌سیر و ژیر چه‌پو که‌ی دوزمن و بیگانه‌بوی!

به‌نی بین‌الله وه‌تهن هه‌رتا که‌ی بوی مه‌ردانه‌بوی!

عه‌سری پیشو بیه‌سه‌لانی کومه‌لی شیرانه‌بوی

من كه ناروم خوشی عه سړی تارده لانت داومه
نهى وه نهى ناو بردنت بو من به قین شیتانه به
شیره كته بو پاره نه مرو خادمی بیگانه به
من كه بی پاره دوسه د كوشش بكم نه فسانه به
نهى وه نهى خهلقى نه لین پیم (قانعی) دیوانه به
نهى خوا چی بكم له بو نه میله نه نه وتاومه

« چاوی یار »

مهستی چاوی یاری خوت بی تا قیامت غه فله ته
مردنی نه و مهستی به زور چاتری هر صحنه ته
گوشه گیری زاویه ی عه شقم له تاوینم چی به
چونكه كه عه کسی خوم نه بینم بو خه یالم كه سره ته
پاشی سه د خهرمانی خه هر خوشه چینی مهینه تم
بو خه له ی نومیده واری عه شقی یارم نافه ته
خو زه مانهش وهك منه هر هرز به ته نهایی نه كا
نایینی بی وجهه دایم دوژمنی جمعیه ته
بو سهری وه عده ی وصال هاتو چو مهردی نهوی
روینم بو پشو جورتهت ! بو دواوه زه حمه ته
پیاله گهردن كه چ نهی بو شیشه وو هر وا نهلی
نهى مه لا گیرنده بو به خشنده زور پرر مهینه ته
تاوینم بو روشنی پی لازمه نهك بو عه كس
مالی تاریك بی چرای بی چاتری سه د صوره ته

وا ، له پیری دا چه میتو (قانما) لاده له عشق
ریش له ده شتی عشق بازی بی به هاوو قیمة ته

« هاو دهرده کهم »

تهوهی مه حره م به دهر دم بی سه بایه
تهوه دهس خانه سه هر شانم سه بایه

گراسیکی سه بوریم کرده بهر خوم
گرژی جهرگم سوتانی هر که وایه

تهپوکوی دوکالی دله له سهر سه هر
تهلی تاجو نیشانهی پادشابه

چه واشاهی چهرخی چه پگهرده ته بینم
له پیری خهم نه چوم هر وهك براب

فهلهك بهردی به سه رما دا پزیسکهی
له تاریکی شهوی به ختم چراب

که من مولکی نه بونی مولکی خومه
له پیش چاوم هزار کسرا به کابه

ههتا دورری نه فیسی نکهته خوش بی
مه لین (قانع) له دنیا دا گه دابه

چاوه کهم مه غروری هر وا یا خه نای نازداری به

نازه وا نالوزه چاوت یا له سهر خونخواری به

خەم لە من دیوانە تر بو شورشى دلمى که دى
دەردى دل دەردى گرانە و عیابە تىكى سارى بە

ئاوررى شان و بەروكى خوم ئە دەم شەیدا ئەبم
چون بە ئەشكى خوینى جەرگم فرمزو گول نارى بە

ناتوانى پى لە ئەشكى خوى نى و تى پەرر بکات
مەشرەبى عاشق لە سەر رەسم و مقامى هارى بە

من بە شوین دلماکەررام شوینى بە خوین دوزیمە وە
چون لەراوچى گوم ئەبى سەیدى که خوین جارى بە

(قانى) بویه لە هجرا خەو لە چاوى ناکەوى

قاعدهى سەس وە هابه که و تە شو بى دارى بە

« یارى نازدار »

فراقى یارى نازارە ئەساسى بى قەرارىمە
خەزانى عومرى بى مایەم لە فەسلى نەو بە هارىمە

فەلەك وا تە فرە قەى كردم لە سەر جىگە و مقامى خوم

نە هەر جارى که ئەم جارە ژمارەى سەد هەزاریمە

زەمانە وا چرای بەختى کوژانومو بە بە کجاری

ئەلى توشەى قەبرسار، شەوى جمعهى مەزاریمە

لە تارىكى خەم و دەردا سروشکم رى بە کوش نابا

بە واژونە بە سەر شانا فوارەى ئەشك باریمە

ئەگەر وە دەم بەمە حشەر پى بدا دولبەرگەلى شوکرم

لە سەر پردى سیراتپشا خەبالی ئىنتىزاریمە

به هجرانت نه گهر قه تلم نه که ی بی مینه ته نه ی شوخ

له وه صلا روح نه بی پیشکه شربکه م گهر لافی یاریمه

په یاپه ی به ندی دل ده ردینی خورشیم قهت له خو ناگم

که چون من دائما مهیل و خه یالی سه ننگساریمه

(تنبه) گهر نه بیم ههرگیز مه کن مه نعم به زه خمی دل

به دینم (قانما) عینن نیشانه ی کورده واریمه

[فہسلی به ہار]

نه ی وه تن دیسان به ہارو تارہ زوی سہیرانمہ

مہیلی ہاژہ ی قہلبہ زہ ی بہ فراوی کویستانانمہ

نیشتیہای بونی گولو، گول سوسہن، وریحانمہ

تارہ زوی سہرکہ وتی لاوانی کوردستانمہ

گهر چی بو جہل و نہ زانین شورش گریانمہ

نیشتیہای سروہی نہ سیمی سوبچی سہر کوسار نہ کم

سہیری خالی ئالو والی تاہوی تاتار نہ کم

نه ی وه تنن وه قتم به یادی تویہ وه ئیمرار نہ کم

پیر له نہ یامی زہمانہ ی زہندی و قاجار نہ کم

دہردہ کم دہردی گرانہ و دہردی بی دہرمانمہ

نه ی وه تنن باخچہ ی تہ یعیبت کافیہ بو جہ نہ تم

مہ نرہ رہی سوبچی جہالت شایبہ بو مخنہ تم

تو پزیشکی دہردی دلی بویہ روو له صحہ تم

لانہ با بونی وه نہ وشہ ی چیمہ نت سہد عیلہ تم

لیو به بارو دهسته نهژنو مهر کزی کوردانه

تهی وهتهن بهرلین به کهر سوسهنو به سیرینی تو

لونده یه و پارسی فدات ^{بیر} بن بو هه وای شیرینی تو

کهی قهلم تحریر نه کا شهرحی گولی رهنگینی تو

بونی عهتری خسته دنیا نرگسی نورینی تو

ره بی ناوایی وهتهن چون (جنة العدنان) مه

هوزی کورد ! نه مرو به هاره کهی به هاری نیمه به ؟

کهی وهتهن گولزارو باخو لاله زاری نیمه به ؟

کهی سلیمانی هه له بجه و کویه شاری نیمه به ؟

خور نشین رهنگ زهرده گوپژه دهرده داری نیمه به !

کویر نه بوم نه یلوله تالهی مهر پهره ی چاوانمه

قه سری قاجاره له جهرگم زامی سهختی کاری به

بو براکانی (شیمالم) نه شکی تالم جاری به

روله رومه بو شوکاک و کارو پشهم زاری به

سوری خوینی لوور له هه وری تاسمانا دیاری به

روژی نه مرو یادی روژی وه به و پیرانمه

دوی له قه برا نه و جوانی تازه نه و خهت هاته دهر

ناوریککی دا نوارری بو سه راسهر دهشت و دهر

نه عره تهی پیکاو به دوو دهس دای له سینه و ته پیل مهر

بوچی وا پاش که وتوه کوردی دلیری پرر هونه

نهم ولاته بی که سه کهی خاکه کهی جارانه ؟

نهى وهتن بى شوقو زهوقى نيشى بى نهولادى به
يستون بى نازه نهرو كارى بى فهادى به
ره بى خهسره و كوירו كهرو بى وا لهسهر بى دادى به
بو همو كهس دهوره دهورهى حوررى و نازادى به
نهى خوا تاكهى نهسبرى خهلهتى نيشتمانمه !

ساقيا سا دهى به يادى چاوى دولهر بينه مهى
بو فهرهح تيكه لهسهر يهك بيره كهردش پهى به پهى
فهرت مهخو نيشى زهمانمه بير كهرو كوا تاجى كهى ؟
كوانى كورزى قارهمان و ده بده بهى شيرانى رهى ؟
(قانعاً) نهرو و سببه بى ، نهوبهتى كوررانمه

« سهر گهرمى »

له پيش چاووم هموو عالم به چهشنى په رره كايى كه
سهرم گهرمه له مهستى دا چ دهه بهستى كلاويكه
همو مولكى به لاوه پيخنهت به ته نها مولك و تاپومه
كهسى وا بى له ناو شارا چ دهه بهستى سهراييكه
به غهبرى خهم كه خواردنمه ، نههارو شامو بهر قليان
له نه نعامى خوا حصهى نه من ته نها نيگاهيمكه
له ناسمانا بهلايى بى له پيشا ديته مالى من !!
بهلاى غه بى له گهل من دا ، جا بهب ناشناييكه
به چهن زه حهت به كى هاوده م نه بينم تى كه بشتوو بى
كه وهختى ديتنه گوفتو گو له به ختم نه رره كاييكه

نه وه ننده ياس و بيزارم له عالم چولي به جيگم
 سه في نه گهت له چوار دورم به ٤٤ بي وهك سوپاييکه
 ده خيلت بم له دهس مي چنهت فيرارت قهت نه بي هر گيز!
 له بو ده في خه م و خوصه به لا پشت و په ناييکه
 نه يا مل هور به مه هتوکی مه فکره سه رکزي بي ده ست
 که چون ده رمانی چهن ده ردو بريني زل گياييکه
 له دورو پيم نه لين (قانع) پياويکی مل نه ستوره
 به ديقت بين ته ماشا کهن که هر فرميسک و ناييکه

« فوسلي زستان »

نه ي وه تن زستاني ساردت وهك هيوای كوردانمه
 روت و قوتی داره كانت وهك گروي لاوانمه
 بو کليلهت قور پيوم وهك قوری سه رشانمه
 به فرو باران و بلوكت هر وه كو گريانمه
 تو خه ريکی مردنی بويه منيش دوا گيانمه
 خوبنی گهرم سارده يشك هر وه كو به فراوی تو
 دل وه كو به خ بهندی تويه بو نيشانه و ناوی تو
 روحه کهم بو ده ر نه چي بو گولشه نی فه و تاوی تو
 نه ي وه تن چون دانه مينم وا کزو داماوی تو
 کورده ساده ي بين بگريهن شيوه نی نيشانمه

نه ي وه تن سه د سه ر ه تا بو غيره تی عه هدی قه ديم
 بو صلاح الدين و عادل بو قوبادو بو کهريم

کوانی نه عره‌ی روسته‌مت کوا بیژنه‌نی بی ترس و بیم
شیره‌کانت مردن و بی کاره‌کان ساغ و سه‌لیم
نه‌گه‌ته‌ه دو چاری شانی کوردو کورستانمه

نه‌ی وه‌ته‌ن هیچ خهم مه‌خو روژی نه‌بی بو تاخری
ده‌ستی به‌یضا دهر که‌وی سه‌جری نه‌مینی سامری
چون سه‌راسهر که‌وه‌هری نه‌ک جه‌وه‌هری ههر ناگری
کی نه‌لی ده‌شت و دهر و کیو و که‌نه‌ک داناگری
نه‌مرو با وایی براکه‌م چون نه‌وه‌ی شیرانه

هوزی کورد تا که‌ی به‌غه‌فاته‌ت تا به‌که‌ی مه‌ستن له‌خه‌و
تا به‌که‌ی خو‌خواردن و دوژمن به‌یه‌ک وه‌ک هوزی که‌و!
روژی روناکت له‌به‌رچی تاریکه‌ وه‌ک نیوه‌شه‌و!
تاوی چاوه‌روایی نه‌م بی‌و گاهی خزمه‌تکاری نه‌و!

نه‌ی وه‌ته‌ن توله‌ت به‌نه‌ستی فیتنه‌وو دوزوانمه
جه‌هل دورانی دو چاوی بازی تهررلانی ته‌وار
کورده‌کانی خسته‌ پاش بیگانه‌وو تورک و ته‌تار
ههر زه‌مانی چاوی به‌ر بو کوردی رهن‌دی هوشیار
جا ته‌ماشاکه‌ له‌ لرفه‌ی پیاده‌وو هله‌هات سوار
شاهیدی نه‌م ئیدعامه‌ ده‌بده‌به‌ی بابانمه

(قانا) میله‌ت هموی کویره‌ نه‌بی کی به‌ر که‌وی؟
میله‌تی کوشش له‌ریش و پرچ نه‌کا چون سه‌ر که‌وی
کوردی جیماو چون له‌ناو بیگانه‌کانا دهر که‌وی

نهى خوا تاھو نزولہى خاکه کم مه حشر کوى
جانہ زانى کى به رورهش به ردهمى به زدانه

حبرى

« پينج خشته کى قانع له سهر شعرى حمدى صاحبقران »

شوگرى خوا که په ردهمى مېحنهت در رايه وه
په تروى برينى عاشقى شهيدا کولايه وه
دوباره جه ژنه ناگرى عوشرهت کرايه وه
بلبل به خنده ديت و دهلى (دهى) برايه وه

شاخى درهختى هومره شکوفهى ژبايه وه

جوش و خروشى هوره که واهاته زاروشين
نه عرهى سه داي بهرقه نه ترکينى نهو به قين
سه يرانى سهيره ، گولاله به دو چاوى پرر نمين
تهقلبدى ديده گانى منى کردوه زه مين

هر کوپره شيوه که چه شمه يى تيدا ژبايه وه

سولتاني به فرى شاخه پهريشان و ماقامه
نوردوى سه هول و زوقمه ، کلپلهى هه موخه مه
روژى نه جاتى وه حشى و سه يرانى ناده مه
نه وروزه ، جه ژنه ، بويه چراخانى عالمه

با ناگره له عومرى « شتا » چو ، کوژايه وه

دارانى لا نزاره هه مو هاتنه زمان
کيکف به سوزو سازه وه بانگ نه کا له نه رخنه وان

بروانه سوچی باخو له سرووی بهری بهیان
عرعر له له نجه دایه له ره قسایه سهروه کان

به رنگی چه من له رنگی زومورده د کرایه وه

نر که وگوزره ی شه ماله که هات چه شنی شیری نه رر
چوزه ی بنی دره خته له دوژمن که که وته گهر
کورر نا خه له ف نه بو که نه تر سا له شور و شهر
(خیر الخلف) نیهالی له جی دایه سهوزو تهر

داری ، به به فروبادی زمستان شکایه وه

نازیزه بانگ نه کا به سه دایکی نه رمه وه
بروانه بو چنور له شاخا به سه رمه وه
به م په ستیهش بیته گره وی لی به رمه وه
گول دهستی یاسه مینی له مل دایه به شه رمه وه

فهرموی زه مانی بلبه با یته کایه وه

نه یامی توله سه ندنی سولتانی نه و به هاری به
نهم روژه روژی میوه ، که زنجیری داربی به
کوانی وه نه وشه له کوی دایه دیار نی به ؟
واتی ده گم له به زمی چه من دا چرا چی به !

لاله کهرونی شه ونمی کرده چرایه وه

تهر سا میثاله یارو که زه ناره زولفی به
کوگای که نجه رومه تی ، ره شماره زولفی به
ههلقه ی ته نانی گهردنی دلداره زولفی به
بو گهردنی هه میسه به هاره که زولفی به

عوقدهی ده می سیاہی ریاحین کراہوہ

نہم بونہ بونی یارہ نگہر بونی گول نہ بی!

نہو تاجہ تاجی شایہ شکوفہی لہ چل نہ بی!

نہم خاک و خواہ پاکی عہ بیرہ سمل نہ بی!

فہترانی تی تکاوه نگہر داخی دل نہ بی!

یا سورمہ بہ بہ دیدہی نہرگس کشایہوہ

شہو بو و سور ہلالہ نیشارہ لہ بہک نہ کھن

سہرو و چنارو پہلکہ سوجدہ لہ بہک نہ بہن

نہ مرو لہ لالہ زاری سہفادایہ یا سہمہن

ہہنگامی و ہسلہ شہسپہررو مینا بہ بہک نہ کھن

پہردہی زوفانہ قہوس و قہزہح راکشایہوہ

بروانہ چاوی ہہور، کہ جوش و خروشی کرد

دارانی سہر کلاوہ ہہمو سہوزہ پوشی کرد

کہنجی چیا بہ جاری گولالہی لہ کوشی کرد

لیمو قدح، لہ چاوی ترونجہ کہ نوشی کرد

بہد مہست و سہرکہشہ بہشی نہرگسی نہمایہوہ

ناخر نہفہسی بہ کلیلہ کہ تہرکی کہلام نہکا

زستانی سارده ویداعی لہ خاس و لہ عام نہکا

نہوبہی بہہارہ برا حوکمی خوی بہ کام نہکا

گہردن کہچہ وہ نہوشہ لہ زہنبق سہلام نہکا

نیاو فہررہ بہ قہہقہہہہ لیوی درایہوہ

کانی که هور گرتی سهراسه — هر هه موزه وی
تالانی به فری کرد، چ له به رزی چ نیو نه وی
سور هه لگرا گولاله له شادی که تی گه بی
بو و کانه نه رخه وانه له تارایی په جبه بی

خوبنی دلی به غه مزه بی شیرین تکابه وه

نه و خاتمه می نگینه که سه نرا له نه هر مه ن
دو باره که وته دهستی سیلمانی یاسه مه ن
ساریژی کرد برینی به بای شمال داره به ن
چه تریکی بی به ره که دوه ختانی ناره وه ن

خیوت که دو به ره ، نیه سیهر به لایه وه

ناهوی میرغوزاره له سه ر به زمی هاتو چو
هر دم له گه ل که وه زنو که ل و گور رو به رو
پوپه ی گلوک نه خون به مه رام و ناره زو
گریه ی عینه ب به باوه شی بادامه وه وه کو

طفایکی شیره خوره به بهر مه مکی دایه وه

صوفی به خوت وریشه وه خوت لاده مه گره ری
بروانه به زم و شور و سه فایه له شار و دی
توش و بردی خوت بگوره وه ره سه رباسی میم وی
هر عه تری بید مشکه نه سیمی سه حر که ی

نه ی دپته ره قصو له نجه نه خاتمه سه مایه وه

جه نته شکینه کاکه هه مو کیوو دهشت و دهر

عوری نکینه برا نازی یاری سیم بهر
تهسیر نهکانه روح و نهبرژی هه مو جگهر
خوینی نهوهنده گهرمه گولی ناتهشی سهحر

لؤلوی شهونمی له مهزاقا توایهوه

نامادهیی گرتنی داوینی یاره دررکیزی
گهنجیکی چوارده سالو تهرو تازه به کهچی
سهر دانه واوی سهلامه که وهختی چناری دی
پهستی مرادی حیکمهته بالای شوره بی

وهرنه جوانه قامهتی بوچی چهمایهوه؟

بروانه کیوو کهژ ، هه مو گولزاره دامهنی
خونچه ، به شوری بلبلی موشتاقه پیکهنی
هیلانه دوزه پوررو نهپرسی له مهلبهنی
کهو کوهساری گرتوه سهحرایه مهسکهنی

هدهد به تاجو ، حاجی به شانو عهبایهوه

وا جارری دا چهمن که گهیشتم به تاره زوم
شاباشی گول نهکم له نهبونی زسانی شوم
کوتر نهلی له شوینی جوتی خومه هاتو چوم
تهبریکی سالی تازهیی بازی مراده بوم

هاتوته دهر له خهلو به ریشی ریایهوه

(قانع) که کهوته شعر له شعری (دقایقا)

چون راسته راست نهلی له مقامی حقایقا

گول دهسته شعری حمدیه فائق به سهر شائقا
حمدی نه بی خولاسه له جه معی خه لایقا
عومریکی تازه لهزه تی تازه به شایه وه

« دیسان پینج خشته کی له سهر شعری حمدی »

تاوی وهك سوئی به ریش و شانوه و سیواکه وه
له حظه بی مه ستم به قهنده و ماشه و تریاکه وه
روژی بی هوشم چ حقه من به پس و پاکه وه
وهك هه وا که وتومه گیژی گونبه دی هه فلاکه وه

ره بی بی بینم وه کو کسرا به سینه ی چاکه وه

هه رکه سی هه ربابی دل بی جهرگی دایم لهت له ته
بی ته ماشای بی دلش که چون له نازو نیعمه ته

سه بری چهرخی چهرخه کونه چون خه ریکی زه حمه ته

بو که سی تا سهر وه فاداری نه بو بی مرو ته

سه بری نه سکه ندهر نه که ی روی به مشتی خاکه وه

پیری پاشا بو فلانی نه مرو وا بوی دهر چووه !

دوی گونی گونداری نه برری نه مرو خوی بی گون بووه

حق به حق نادا زه مانه هه ته بیعی به د خووه

چاکه دایم هه ره پیناوی خراپا ون بووه

گه وهه ری دهریا به دایم وا له ژیر خاشاکه وه

مه بلی بی سوری نه دات و تو نه خاته ریزی میر

روژی میریکیش نه خاته ناو نه لافه و دارو گیر

نه بله دايم خوش دل و دل پرر خه مه داناو و ژير
هر شکستی نه هلی مه عنای مه طله به ده و رانی پير

رهش نه خاته سه ر سپی ، پبسی نه گانه پاکه وه

چی بکا عاقل به بی دهس سه رکزو قانع نه بی
شه هدو شه کهر تاله لای من بو خه مم نافع نه بی
نه فی به دکارم له مه و لا گهر ته و او تانع نه بی
نیستقامی خوم نه سینم جه هل نه گهر مانع نه بی

شوعله بی تا هم نه نیمه خه رمه نی نه دراکه وه

من که جهرگی خوم که باب و زوخی دل وه ک شهر به ته
نه و قورره ی پیواومه بو خوم تاجی فه خرو عیزه ته
چونکه مه شورم به (قانع) کافی به نه م سه ر وه ته
خه رقه بی شاهو عه سای موسا له لام بی شه و که ته

فه خری نیمه وا به که ول و پوست و دارمه شا که وه

من که گیروده ی زه مانم پیم بلین بو کوی هه لیم؟
قهت نه بو کی مه رامی خوم بنیمه باخه لیم!
خوه همیشه هه ر ونومه و نیسته کهش دیسان نه لیم
عیره ته نه ربابی غیرهت تی بگهن من چی نه لیم!

نه هلی عیصهت حه پسه ، سه ر بهستی به لای بی با که وه

بو نه ما مه یدانی شورش بو نه ما به زمی غه زه ب؟
بو شکاو به سرايه نه ستو سه ر به سه ر دهستی ته ره ب؟
کوا نه هیری دهنگ دلیر و حا کمی عالی نه سه ب؟

بو نه مانی دین و غیره ت هیمه تی کوردو عه رب

وا به سه ر له وحه ی کیتا بی حه سه ره تی نه ترا که وه

سه یری نه م خولیا به که و ته می شکی کوردی دهر به دهر

غیره تی نه ربابی هیمه ت بو فلس چوو به هه دهر

خوبنی نه ولادی نه ریژی بو ته ماعی پرر زهره ر

ته و مه کانی روپیه خورم پیم نه لین نه ی قور به سه ر

که ر به جو به یری شه هیده! سه گ به گوشتی لا که وه

هت نه بو له م هوزه دا هه رگیز نیشانه ی مکره مه ت

گشت به جاری غه رقی حرس و بی دلی و پرر هه شغه له ت

کومه لی خزمانی من بر جه وه ره و بی مه عریفه ت

لاتن و لوتی و نه فامن بو نیشات و مه نغه عه ت

ده بنه قور بانی سه گی بیشک به باب و دا که وه

هه رچی نه م چه رچه بینی شیوه نی پرر خه م نه کا

تا ده می نه گری هه می شه زه م له بانی زه م نه کا

چاوی عیبه ت بینی دانا روژ له روژ تر ته م نه کا

تا ده یته مولکی نه ربابی جمیه ت که م نه کا

ناگری تاجر نه یته خه رمه نی مه للا که وه

شه رت و عه هده عیزه تی نه قسم به سه دگه وه ره نه ده م

سه ر له پیناوی دلا نه روا نه بی قه ت سه ر نه ده م

غه یری نالی پاکی حه یده ر دل به هیچ دل به ر نه ده م

شه رته تا روژی قیامه ت ده س له نه ژنو به ر نه ده م

سه ر له قورر نیم بو سیاده ت، به ودله ی خه منا که وه

بو نه ژاکی گول له گولشه ن بوچی گهش بی نه رخنه وان ؟
چون له سهر دا دانه ر ژری خوینی هه وری ئاسمان ،
یژه بلب لال و له نگ بی ، قهت نه خوینی بهر به بیان
بو دلیری حضره تی محمود ، مدو حی جیهان
تاقه بهك گول بو به فهرقی پیری نه حمه د کاکه وه

دادو بی دادو فوغانم بو نه کهم با هه ر به کهم
فورر پیوم هه ر له ته وقی سه ر هه تا نوکی قه ده م
دو به دو وهك جیکه داری خوسره وو جهمشیدی جه م
بو دو محمود خان نه میری سه ر حه دی روم و عه جه م
بون به نه سهایی قوره یش و چونه ساکی چاکه وه

سا قه له م هه ل بگره (قانع) پیره نوسین (عن قریت)
هه ر بلی خه تمه به حه مدی سه روه ری پولی نه دیب
حه مدیا فهرموتسه نه مرو مسرعه یکی دل فریت
سالی ته نریخی نه نوسی : نالی کاک نه حمه د غه رب
که وته عالم دل حه زین و دیده یی نم ناکه وه

« نه م بازاره »

گورده بنواره که دنیا چون خه ربیکی سه روه ته
ره بی تو راستو نه بی وائیش و کارت غه فله ته
گورده شه رمی زه ندو بابا ئارده لانت ناتگری ؟
هوزی ناریک و دروزن سودی ده ردو زیله ته

قونبوله‌ی زهرری و تیاره و رادیوت دیوه به چاو
تو ته‌ریق نایسته‌وه ره‌فتاره‌کته وه‌ک وه‌حشه‌ته

گوی له یاری پرر که‌زاف و پرر درو مه‌گره به هیچ

چون شه‌ریکی کردنی پساوی دروزن نه‌گه‌ته

تو له گه‌ل هاوتیره‌کته ده‌س ناگری تا‌سه‌ر‌که‌وی

که‌ر به‌ته‌ن‌ها هه‌ولی خوته‌ناره‌زوت زور زه‌حمه‌ته

وا بزانه‌م وا نه‌زانی جوانی و لوسی به‌سه

میله‌تی تو سه‌رده‌سه‌ی بی‌قورر به‌سه‌ر نه‌و میله‌ته !!

هه‌ر‌که‌سی لانی دروی لیدای‌وتی داس‌وزتم

ته‌جروبه‌ی که‌جا، نه‌زانی چون خه‌ریکی ته‌فره‌ته

پرچ و به‌رمال و سیواک و ریش و که‌شکول و عه‌با

بو‌سوالن که‌ی نه‌مه‌نه‌سبایی ژین و حورمه‌ته

لاوی کورد خویندن بخوینه‌به‌کبه‌تی و راستیت بی

جان‌نه‌زانی کی‌یه‌قابل ته‌خت و تاج و ده‌وله‌ته

(قانه‌ا) هاوار نه‌که‌ی نه‌ما‌چ که‌س گوی ناگری

زه‌ری ته‌مسبله (کولاری) ی به‌ر‌ناگرت بی قیسه‌ته

« خه‌مخوری »

سه‌رم ناوی که‌فیزی به‌گله‌ری و سه‌رداری بنوبنی

ده‌م ناوی که‌تیکه‌ی زل‌زلی ته‌نه‌ایی بگلینی

ده‌زه‌بی که‌ر‌ا‌بی گویی نه‌یسی شینی هاو‌خوبنی

خوا‌نه‌و‌چاوه‌با‌کویر‌بی که‌چاو‌بو‌خه‌لقی‌هه‌ل‌بینی

لچی خوینی نه قیری پی مژن یا ره بی دابری
 زمانی به د بلی هیئده بماسی خوی خنکینی
 ده به سراوی که له بچهی دهستی زالم بو نه بی دهستی
 که نه و دهسته بهشی بی دهسته لاتی بگری بیرفینی
 له کوتی حاکما ره بی بمینی تا دوا عومری
 قلو ناچی که بو هاواری خهلقی سستی بنوینی
 وه ره بنواره کاکم لانی خه مخسوری منی لی دا
 که چی بو تا که بهک ئانه سهری سه د وهک من نه شکینی
 نه بو دهستی له کوردستانه دا بی پاره و ونومید
 که پشتی بی سهر و پی بی به دلسوزانه بخورینی
 نظامی عالمی هیئده به لاری دینه پیش چاووم
 نه گهر سه د جاره پینهی کهن نه پچری و تازه نامینی
 مه گهر دهستی ته بیعت وه رگرری و بیخاته سهر باری
 که ریشهی نه هلی نه م عه سره به دهستی جه ورده رینی
 له پاشا دایکی نه م خاکه کوریکی تازه پهیدا کا
 نه ویش تیکوشی وهک (قانع) براکانی بلاوینی
 « نه وروز نامه »

لاوی کورد نه وروزه نه مرو کانی کشت و کالته
 کانی سهیری دول و شیوو سهر کهژی خال خالته
 تا به کهی هر ئاره زوی دانیشتی ناو مالته
 تا به کهی کول کیشی خهلق و پوش و دررک و دالته

هوشي ناني خوت بي نهرو كهواسه سالكه
چاوى نوستن هه لبره و بنواره دهشت و كوهسار
خوت و گاجوتت به جارى بچنه ميرگه و ميرغوزار
تو به هيزو زورى بازوت ، نهو به شانى پرر ده بار
بهركي زستاني فرى دهو ههسته بوسه ريش و كار

راپهره نهه روزه روزى خزمه تى مندالته
ينه سهه مهيدانى غيرت بو ژيانى نيشتمان
دهستى بهك بگرن به هيمهت پشتى بهك بگرن جوان
دهنگى نازادى و براى با بگانه ناسمان
سهبرى نهه شاخ و چيايه چون به چاوى چاوه روان

چاوه روانى ههله نهكى رهنجى شان و بالته
لاوى خوين گهرم دره ننگه بينه بهزى هات و چو
تى بكوشين بو وه تهن هه رتا ده رينين نابرو
چاوى بهرزو كهو بينه حالى خاكت زو به زو
نيشتمانت كانى زيرو زيوه بو دهسته تى دهو

تو كه ناني جوت بي نهو روزه جهژنى سالكه
ههلهكه بالى نيشتمانى پيرى ميللى بينه سهه
خوبنى بهد گوى نيشتمانت زو برريژه بي خه تهر
تا به كهى پهستى و په شيوى نهى گروهى پرر هونهر
وا دراوسى سواری با بون چونه ناو كورهى قه مهر
تو تهريق نايته وه كورده نهه نهه نهحوالته

وا بهاره سه‌ره‌کوه بوسه‌ر مله و نیلاخ
ناوریکی ده‌وری خوت ده و تی بفره ده‌س و برد
ینه بهر چاوت نمونه‌ی میوه‌هاتی زبر و ورد
گر چاوی نیشتمانی سه‌بری خاکی خوت کرد

ته‌وروپا موحتاجی میوه‌ی وشکی نال و والته

لاوی خوین گهرم بزانه خا که کت هر نیمه‌ته
حورمه‌تی خاکت بزانه موسته‌حقی حورمه‌ته
مه‌عده‌نی زیوو ته‌لایه کانی دوررو سه‌روه‌ته
پیت بلیم نه‌م خا که کامه تا بزانی جه‌نه‌ته

بادکاری هوزی مادوزنه‌ندو پوری زاکه

کوانی لاوی توله سینم بوچی نه‌رو و ن بوون
کوانی شیری شیر شکارم ریگه‌بان گوم کردون
کوا سواره‌ی رم وه‌شینم بو له ریتا ده‌ر چون
داخی داخانم وه‌تنن نه‌رده‌لانت نوستون

ته و که‌سه‌ی قوربانی تو بی (قانی) بی مالته

« ساقی نامه‌ی قانع »

ده‌ساقی به‌ حقی پیاله‌ی شه‌راب
به‌ جه‌رگی پروزادی مه‌روه‌ک که‌باب

ده‌رونم له‌ خهم که‌بله که‌للم له‌ تم
جگر پرر له‌ زوخاوو دل پرر له‌ فم

بشوره به مهی چلک و ژهنگی دەر وون

چ مهی ! وهك چرای نور روناك و رون

ئهوا فهسلی نه وروزو وه عدهی گوله

سه دای چه چه مهی شیوه نی بلبا

گولاله به خه بیه ، سه مهن گل به کول !

سپی چوزهره و ساق هر وهك سه هول

له بن قهلبه زه و شاخو تا فا چنور

له گل به رزه لنگ تیکه ل و خوارو ژور

که مهر گول گولو بهر که مهر ئال و وال

نمی شه ونمه بی ده غیله و زه لال

وه نه وشه به گهردن که چی وهك هه تیو

دلوپه له نه شکوت وهك شوشه زیو

چه مهن سه وز پوش و چیا زهردو سور

بریقهی سهر ئاوان ههر وهك بلور

ده ساقی به میجرایی هر دو بروت

به نازو گر شه مهی دو چاوانی خوت

ژماره ی پیالهم مهکه تا به هار

نه چی با بچیتسه هزاران هزار

سهرم مهست که ! با سوری مهستانه دهم

دهم تهر که با ! نوتقی مهردانه دهم

برريژم به سهر خاکه دا سيمو زهرر

بنيزم له سهر بهرده دا سهولي تهرر

که ههر کهس له سهولم گولي بو بکا

وه يا پاره يي زيرو زيوم بيا

له پهستي ههلي سينمو يينه بال

به فررکه له فررکه ههتا نوکي يال

بکيشم قهلام وهك پهرري جه بره تيل

فواره ي تهرري نيکته وک سهلسه ييل

بنوسم سهراسه ز به يهك داستان

له نيمه ههتا خلقه تي جن و جان

ده ساقی به حاجت رهزي لا نزار

به زهردي خهزان و به سهوزي به هار

مزو خوت و مه جليس به مه ي داگره

که مهستي له مستي گه ليک چاتره

دو گويم پرر که په ي په ي له قه مقامی جام

شه کرده ، وه کو توتی ييمه که لام

شهرايي که رهم که ! پيالهي بلور

نه و هم پشت به پشت مه ست بي تا نه فخي سور

نه گهر سهر خوشم که ي به دو جامی مه ي

نه ريژم حکاياتي جه مشيدو که ي

ده ساقی به خاطر شهرابی دروست
به نه‌شهی سهری لاوی میلت پرت

هتا چنگ و چنگالی شه‌بازی مهرک
له سینم سهری هل نه‌داوه له جهرک

برریژه له بارانی مهی سوبج و شام
زرره‌ی نیستیکان و جه‌لاجیلی جام
وه‌ها سهر خوشم‌کهی به سه‌یرانی گول
له مه‌ستیم دو سه‌د مهرک مات و خه‌جل

ده ساقی به سهر‌گهردی سهر په‌نجه‌کات
به گوزه‌ی بلورینی هرر که‌نجه‌کات

برریژه و بگیره و بنوشه شهراب
به نالینی هودو به زیکی‌رویاب

وه‌ها بم که ناگام نه‌یی قهت له خوم
که خه‌م هات به سهر به‌ستی من خه‌م بخوم

چ خوشه به مه‌ستی بنالینی شه‌و
چ خوشو نه‌ترسی له نه‌م یا له نه‌و

به گهرمی سه‌رم با بسوتی ولات
به شوری دلم شیت هه‌کم کابه‌نات

سه‌دایی بخوینم به سه‌وزی گرین
مه‌لایه‌ک بلین سه‌د هزار وانه‌رین

ده ساقی به عشقی سهری پرر هه وهس
به یادی بروی چهوت و چاوانی مهس

که رهه که پیاله‌ی گولی زهره نیکار
هه تا فرسه‌ته ماوه وه عده‌ی بهار

که فهوتا به هارو نه‌ما نه‌سته‌رین
من و بلبلیش دینه سهر زارو شین

نه‌من هه‌ر نه‌گریه‌م له بهر داخی دل
نه‌ویش هه‌ر نه‌زیررینی بو بونی گول

بیارینه به‌حاری سه‌خاوو که‌ره‌م
له سهر ده‌ر که می‌خنه‌ت ، له دل ده‌ر که هه‌م

ده ساقی خوا حافیزی نازه‌کات
سارو روح پیشکش سه‌دای سازه‌کات

بن‌لوینه به دهم نازه‌وه فمرد ، فمرد
له بهر ده‌فنی هه‌جران و ته‌سکینی ده‌رد

مقامی بلی خوبینی دل یتنه کول
که یادی زه‌مانه‌ی قه‌دیم یتنه دل

چ خوشه سه‌دای موزیک و چه‌نگ و نه‌ی
چ خوشه من و ساقی و پارو مه‌ی

چ خوشه ده‌ف و به‌ر بوت و هه‌ل هه‌له

چ خوشه سه‌دای شیوه‌ن و وه‌لوه‌له

هتا زیندووم بهك دو جامی گران
كهرهه كه به فدیبهی قهزای باخهوان

كه مردم وه كو شیخی (سه‌ادی) فه‌دیم
له ژیر خاكهدا نه‌به‌ه عهزمی ره‌میبم
نه نیسته نه‌زانن كه من چیم و كیم !
نه كهس قابله پی بی جیگه پیم

به‌رگی دوهههه له دیوانی [قانع]

[باخچهی كوردستان]

به شوین نهه به‌نده‌دا چاپی دوهههه ده‌ر نه‌چی
چاوه‌روانی به‌كهن

له چاپدانه‌وهی به‌دهستی نه‌وهی [قانع] ه

— « سوپاس ! » —

ریك و پیکی و قه‌شه‌نگی نهه په‌رتو كه به‌رههههه دلسوزی و ئیش‌كردنی
كریكاره‌كانی چاپخانهی (راه‌ررین) ه بویه له ناخی دله‌وه زورسوپاسی
دهس‌پاکی و دلسوزی و خاوبینی‌بان نه‌كهه . — وربا قانع —

۲۰۰۰ — ۱۹۷۰/۸/۲۰

به ره‌زامه‌ندی وه‌زاره‌تی [روشنبیری و راه‌گه‌باندن] چاپ كراوه .